

DRAUGAS

PERIODICALS
October 29, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 29, 1996

Nr. 211

Konservatoriai neketina bloginti santykių su Rusija

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) - Lietuvos konservatoriai ketina lapkričio viduryje, dar iki susirenkant naujam Seimui, surengti bendrą su Rusijos politikais konferenciją, skirtą Lietuvos ir Rusijos santykių plėtojimui.

Konservatorių pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje sakė, kad šia konferencija bus siekiama išsklaidyti apkalbas, jog dešiniams laimėjus rinkimus Lietuvoje, gali pablogėti santykiai su Rusija. Tokiems būgštavimams nėra jokio pagrindo, ir gerai būtų, kad dabartinė Lietuvos valdžia tuo negadintų, sakė konservatorių vadovas.

Pastebėjęs, kad Rusijos politika iš esmės lemia vyriausybę, V. Landsbergis sakė neteikiąs didelės reikšmės ir atskirų Rusijos Dūmos deputatų pasisakymams. Jo manymu, Dūma ne kartą yra priėmusi gana keistų sprendimų. Panašiai jis komentavo ir paskutinįjį Rusijos parlamento kreipimąsi į Europos Tarybą, prašant apsaugoti nuo politinio persekiojimo teisiams buvusių sovietų kompartijos skriaus Lietuvos vadovus Mykolą Burokevičių ir Juozą Jermalavičių.

V. Landsbergio nuomone, tokį Dūmos sprendimą galėjo nulemti nežinojimas ir gandai, kad iš tiesų Lietuvoje jie teisiams dėl įsitikinimų. Opozicijos vadovas mano, kad Rusijos Dūmai Lietuva turėtų paaiškinti, kad tai ne persekiojimas už įsitikinimus, o bylos dėl žudynių ir sąmokslų prieš valstybę nagrinėjimas.

LDDP planuoja Seimo ateitį

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) - Išanalizavusi pirmojo Seimo rinkimų rezultatus, LDDP antrajame tikisi gauti dar 5-6 mandatus.

Spaudos konferencijoje pirmadienį LDDP tarybos narys Juozas Bernatoniš teigė, kad labai svarbu kairiajai opozicijai gauti

Konservatoriai ir liberalai remia vieni kitus

Vilnius, spalio 25 d. (Elta) - Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ir Liberalų sąjungos vadovai penktadienį įvykusioje pokalbyje susitarė antrajame rinkimų rate remti vieną kitos kandidatūras. Todėl Tėvynės sąjunga ragina rinkėjus atiduoti savo balsus už liberalą, švenčionių merą Kęstutį Trapišką.

Išimty sudaro viena apygarda Klaipėdoje, kur abiejų partijų kandidatams tenka konkuruoti tarpusavyje. Tačiau partijų vadovai neabejoja, kad ir šiuo ypatingu atveju, kaip ir pirmajame rinkimų rate, varžybos bus korektiškos ir tolerantiškos.

Dėmesio balsuotojams!

Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone praneša, kad Lietuvos Seimo antrojo rato rinkiminiai dokumentai yra išsiunčiami paštu visoms piliečiams, kurie balsavo spalio 20 dieną.

LR piliečiai, gyvenantys Čikagoje ir apylinkėse, norintys balsuoti asmeniškai, galės tai padaryti tiksliai rinkimų dieną, lapkričio 10-ąją, atvykdami į LR Generalinį konsulatą Čikagoje, adresu: 6500 S. Pulaški Rd. (Balsuoti Lietuvos kultūros muziejaus patalpose). Atvykus balsuoti, būtina turėti galiojantį LR piliečio pasą arba rinkimų dokumentus, kurie bus išduoti kiekvienam užsiregistravusiam rinkėjui.

Lietuvos Seimo rinkimų antrasis ratas vyks š.m. lapkričio 10 d. nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p. LR generaliniame konsulate, Čikagoje (6500 S. Pulaški Rd., tel.: 773-582-5478).

Rugsėjo 19 d. Centro ir Vidurio Europiečių Koalicija (CEEC), į kurią įeina ir Jungtinis Pabaltiečių komitetas (JBANC), Vašingtone pagerbė keturis JAV Kongreso narius: Mitch McConnell, Barbara Mikulski, Richard Durbin ir Benjamin Gilman.

Nuotr.: pagerbime dalyvavo (ketvirta iš kairės) JAV LR pirmininkė Regina Narušienė, (Centre su pagerbimo žymeniu) Kongreso atstovas Richard Durbin, (dešiniau) JBANC pirmininkas estas Vello Ederma ir (pirmą iš dešinės) JBANC direktorė latvė Aija Straumanis.

Užsienio investuotojai nerimauja dėl galimo lito nuvertinimo

Vilnius, spalio 29 d. (BNS) - Užsienio investuotojai susirūpinę, kad Lietuvos parlamento rinkimuose laimėjusių dešiniųjų vyriausybė gali nuvertinti litą. Jų nuomone, tai gali paskatinti infliaciją.

Kaip žinoma, konservatorių partijos valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius, laikomas vieninteliu koalicijos kandidatu į šalies premjero postą, teigia, kad lito atsiejimas nuo JAV dolerio nereiškia lito nuvertėjimo, kadangi centrinis bankas vykdytų griežtą politiką.

Tačiau Vakarų investuotojai ir šiuos žodžius žiūri skeptiškai, teigia Reuters žinių agentūra. „Mes labai susirūpinę dėl galimo valiutų valdybos panaikinimo“, pareiškė vienos Londono įskurusių bendrovės, turinčios Lietuvos rinkoje didelę investicijų kiekį, atstovas. „Greitas valiutų valdybos panaikinimas gali paversti niekais reikšmingus pasiekimus kovoje su infliacija ir gali tapti kliūtimi užsienio investicijoms“, pridūrė jis.

„Nepakirskime tūkstantmetės latvių ir lietuvių draugystės!“

Vilnius, spalio 25 d. (Elta) - Latvijos aplinkos apsaugos klubas spalio 24 d. Rygoje, prie Seimo rūmų, surengė piketą. Jo dalyviai ragino pro šalį einančius vyriausybės sutarties su Amerikos „Amoco“ ir Švedijos OPAB bendrovėmis, nes naftos žvalgybos turės neigiamą poveikį Baltijos jūrai, taip pat pakirs tūkstantmetę latvių ir lietuvių tautų draugystę.

Klubo pirmininkas Arvydas Ulmė pabrėžė, kad sutarties ne-

LDDP neigia kelianti paniką dėl lito nuvertinimo

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) - LDDP neigia skleidžianti gandus apie konservatorių ketinimą nuvertinti litą. „Paniką sukėlė tik pačių konservatorių vadovų kalbos“, spaudos konferencijoje pirmadienį sakė LDDP frakcijos Seime vadovas Gediminas Kirklis.

Jis pažymėjo, kad LDDP dar pavasarį siūlė visoms partijoms pasirašyti susitarimą nenaudoti lito nuvertinimo temos politinėse varžybose - ir būtent valdančiosios partijos opozicija atsakė tai padaryti. G. Kirklis sutinka, kad lito nuo dolerio galima atsieti ir jo nuvertinant. „Tačiau konservatoriai

kymas vyktų „lėtai ir tinkamai, rezultatai gali būti neblogi, jei centrinis bankas laikytųsi labai griežtos politikos“.

Valiutų valdyba, be Lietuvos veikianti Argentinoje, Hong Konge ir Estijoje, reiškia, kad apyvartoje esantis litų kiekis turi tiksliai atitikti centrinio banko konvertuojamos valiutos atsargas.

Antra vertus, tokia valdyba atima iš centrinio banko tokius įprastus finansų valdymo sverius, kaip finansų rinka ir palūkanų normos.

Amerikos lietuviai ragina B. Clinton skirti paramą baltiečiams

Vašingtonas, spalio 28 d. (BNS) - Amerikos lietuvių bendruomenė nusisuntė prezidentui Bill Clinton raginimą paskelbti Baltijos šalis tinkamomis gauti papildomą JAV paramą greičiau pasirodinti NATO narystę.

Raginame nusisuntę po Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir B. Clinton administracijos atstovų diskusijų, per kurias JAV LB vadovė Regina Narušienė pareiškė vilkį, kad Va-

šingtono paruoštas „Baltijos veiksmų planas“ yra suvokiama kaip „Baltijos NATO planas“.

JAV LB įteikė Bill Clinton administracijai konkretų programų projektus, kurias turėtų apimti „Baltijos veiksmų planas“, pranešė JAV LB spaudos tarnyba.

Pasak R. Narušienės, pripažindamas Baltijos valstybes tinkamomis gauti papildomą paramą pasirodinti NATO narystę, prezidentas įrodė savo įsipareigojimą Baltijos šalių saugumui.

Derybos būtina tęsti, mano prezidentai

Ryga, spalio 26 d. (BNS) - Latvijos ir Lietuvos derybos dėl jūros sienos nustatymo būtina tęsti, mano abiejų šalių prezidentai.

Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas penktadienį telefonu susitarė ir toliau konsultuotis šiuo klausimu. „Tik derybomis galima pataisyti blogą padėtį, kurią sukėlė neapgalvoti atskirų politikų sprendimai“.

Lietuvos prezidentas pranešė, kad Lietuvos Seimas svarstys įstatymo projektą dėl vienašališko laikinos jūros sienos nustatymo. Jis pabrėžė, kad šio žingsnio nereikia laikyti nedraugišku požiriu į Latviją ir kad tai yra tik laikinas sprendimas.

— Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Romualdas Ramoška — jau antrasis Lietuvos diplomatas, kaltinamas nelegalia veikla. Įtariama, kad jis yra išdavęs pažymėjimą neegzistuojančiai Lietuvos prekybos įmonei Kijeve. Lietuvos vyriausybė prezidentui Algirdui Brazauskui oficialiai rekomendavo atšaukti Romualdą Ramošką iš užimamų pareigų.

Kandidatai į JAV prezidentus atsargiai šneka apie Baltijos šalių narystę NATO

Vašingtonas, spalio 28 d. (BNS) - Abu kandidatai į JAV prezidentus Baltijos valstybių saugumą laiko „pirmąjį uždavinių“, bet aiškiau nekonkretizuoja jo sprendimo būdą.

Pasak „Amerikos balso“ pranešimo, Jungtinis Pabaltiečių komitetas, vienijantis JAV lietuvių, latvių ir estų išsiviečių organizacijas, prezidento Bill Clinton ir respublikonų kandidato Bob Dole rinkimų štabams pateikė 10 klausimų apie jų požiūrį į Baltijos valstybių stojimą į NATO.

Kandidatų atsakymai liudija, kad jų nuomonės nedaug tesiskiria. Abu pasisako už sąjungos plėtimą - B. Dole 1998 metais, B. Clinton - metais vėliau.

B. Dole konkrečiai įvardija 3 pirmąjį kandidatės - Lenkiją, Vengriją ir Čekiją. B. Clinton to nedaro, nors jo administracijos atstovai dažnai mini tas pačias tris valstybes. Taigi, abu duoda suprasti, kad Baltijos valstybės nebūs tarp pirmųjų naujų NATO narių, konstatuoja „Amerikos balsas“.

Prezidento Bill Clinton nuomone, NATO plėtimasis yra dalis platesnės Europos integracijos, kurios eigoje bus stengiamasi ir Rusiją įtraukti į demokratinių šalių bendruomenę. Pasak B. Clinton, Baltijos šalių stabilumo ir saugumo propagavimas yra būtinas naujos Europos saugumo sėkmei, todėl yra paruoštas vadinamasis „Baltijos veiksmų planas“, kuriuo siekiama Baltijos valstybes įjungti į Vakarų.

B. Dole taip pat nurodo, kad

neturėtų būti jokių abejonių, jog Baltijos šalių saugumas ir suverenumas Jungtinės Valstijos yra „pirmieji svarbos dalykai“. Jo nuomone, Baltijos šalių interesų klausimas turi būti svarstomas kartu su NATO plėtimu. B. Dole skeptiškai atsiliepią apie „Baltijos veiksmų planą“, kurį vadina „Maskvai nuolaiddžiuojančios B. Clinton administracijos bandymu nuslėpti ketverius neveiklumo metus“.

Pradėjus plėsti NATO, JAV turėtų propaguoti glaudesnius sąjungos ir naujų demokratinių valstybių, įskaitant Baltijos šalis, ryšius, teigia B. Dole, bet konkrečių priemonių nenurodo.

Kiek ryškiau kandidatų nuomonės skiriasi dėl santykių su Rusija. B. Clinton primena, kad JAV spaudimas padėjo spartinti Rusijos kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių, bet kartu jis siekia glaudesnių Rusijos ir NATO ryšių. Jis mano, kad šios ir kitos pasitikėjimą didinančios priemonės padės stiprinti demokratiją Rusijoje ir drauge stiprins saugumą Baltijos regione.

B. Dole pripažįsta gerų santykių su Rusija svarbą, bet kritikuoja B. Clinton administracijos paramą asmenybėms ir pasisako už griežtesnę laikyseną dėl Čėčėnijos bei ginkluotės kontrolės susitarimų.

Abu kandidatai nurodo, kad santykiai su Rusija yra svarbūs, bet Rusija turi aiškiai suprasti, kad JAV parama priklausys nuo pagarbos kaimyninių šalių suverenumui.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Vatikanas. Popiežius Jonas Paulius II pirmadienį, pirmą kartą po spalio 8 d. atliktos apendicito operacijos, surengė privatų priėmimą, kur susitiko su Lietuvos, Latvijos ir Čilės arkivyskupais, grupe maldininkų iš Lenkijos.

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin atšaukė visus šią savaitę numatytus susitikimus dėl medicininių tyrimų, pirmadienį pranešė prezidento spaudos atstovas. Šių tyrimų metu gydytojai rekomendavo Jelcin visišką ramybę, todėl buvo atšauktas net tradicinis savaitinis susitikimas su premjeru Viktor Černomyrdin.

Sofija. Antikomunistinės opozicijos kandidatas į Bulgarijos prezidentus Petar Stojanov surinko daugiausia balsų sekmadienio rinkimuose, tačiau jam dar teks susirungti antrajame rinkimų rate su valdančiosios socialistų partijos kandidatu Ivan Marazov.

Maskva. Sekmadienį Rusijos Kalugos, Citos, Tiumenės, Stavropolio ir Krasnodaro srityse įvyko gubernatorių rinkimai, kurie gali pakeisti šalies aukštųjų parlamento rūmų arba Federacijos Tarybos sudėtį. Dabar daugumą Federacijos tarybos deputatų sudaro prezidento Boriso Jelcino šalininkai. Išrinkti sričių gubernatoriai automatiškai tampa Federacijos tarybos nariais.

Kairas. Trys žmonės žuvo ir per 100 dingo be žinios, sekmadienį Kairo Heliopolio priemiestyje sugriuvus daugiaaukščiui gyvenamajam namui. Egipto gelbėjimo tarnybos ieško žmonių, kurie galėjo išlikti gyvi po griuvėsiais 11 aukštų pastato, esančio už dviejų kvartalų nuo prezidento Hosni Mubarak rezidencijos.

Seulas. Pirmadienį prasidėjo kasmetinės bendros JAV ir Pietų Korėjos karinės pratybos „Foal Eagle“, kurias oficialioji Šiaurės Korėjos spauda pavadino agresijos aktu. Pratybos, kuriose dalyvauja daugiau kaip pusė milijono Jungtinių Valstijų ir Pietų Korėjos karių, vyksta gerokai į pietus nuo Šiaurės Korėjos sienos.

Jeruzalė. Izraeliui ir palestiniečiams nepavykus pasiekti susitarimo dėl dalinio pajėgų išvedimo iš Hebrono, Jungtinių Valstijų pasiuntinys Artimuosiuose Rytuose Dennis Ross pirmadienį grįžta į Vašingtoną. PIO derybininkai pranešė, kad palestiniečių prezidentas Yasser Arafat išvyko iš Gazos į Europą.

Strasbūras. Europos Parlamento savo kasmetinį Sacharovo vardo intelektualinės Laisvės apdovanojimą paskyrė įkaltam Kinijos disidentui Wei Jingsheng. Tradiciškai apdovanojimas (12,000 dol.) laureatui įteikiamas gruodžio mėnesį, tačiau apžvalgininkai abejoja, ar Kinijos valdžia sutiks iki to laiko disidentą paleisti.

KALENDORIUS

Spalio 29 d.: 30 eilinis sekmadienis. Narcizas, Ermelinda, Gelgaudas, Žemaitė.

Spalio 30 d.: Alfonsas, Arilda, Zenobija, Valde.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUOSTABAUS VAISTO
VAISTINĖ (6)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Estrogenu gydymo negermai. Nors regulų netekusiomis moterims estrogenu gydymas teikia daug patvirtintų naudų, vis tiek toks gydymas iki šiol nėra reikiama priemonė. Manoma, kad to apsisprendimo priežastis yra nuo tokio gydymo gauti vėžį galimybė ir dėl gydymo neigiamos pašalinės veiklos. Vienok, tai nėra būtinybė: tinkamas išaiškinimas ir neslepiamas aptarimas gali pašalinti tokiame gydyme neigiamus nusiteikimus.

Vėžio atsiradimo
pavojus

Nuolat besitęsiančių kliniškai tyrimai vis aiškiau aptaria estrogenu gydymo įtaką ir gimdos vidinio sluoksnio (endometriumo/endometrial) susirgimą vėžiu. Faktas yra štai koks.

Yra gausūs įrodymai, kad cikliniai nepaliuotieji gimdos turinčios moteris dviem metams hormonais (estrogenu ir progesterogenu) gydant, esti pašalinamas endometriumo atsirasti vėžiui pavojus, kuris gali ten atsirasti vien vieną estrogeną naudojant. Tai mediciniškas faktas.

Krūtyje vėžio atsiradimo pavojus yra daugiau ginčytinas. Bet ir čia yra daugiau negu 50 atliktų tyrimų, kurie nurodo, kad nėra padidėjusio pavojus krūtyje vėžiui atsirasti, ilgai gydantis estrogenu.

Nors iki šiol apie estrogenu gydymo ir krūtyje vėžio atsiradimo santykį yra atlikti didžiausi ir ilgiausi tyrimai, vis dar yra kai kurios metodinės sunkenybės. Mat, vėžio krūtyje suaktyvėjimas čia turi įtakos: dabar, estrogenu besigydančios, 14% daugiau darosi mamogramas, palyginus su taip nesigydančiomis. Be to, minėtose tyrimuose neįvertintas kūno masės dydis ir alkoholio gėrimas, kuris dvigubai padidina gali-mybę vėžiui krūtyje prasidėti. Nepamirškite, kad nutukimas pusantro karto pagausina krūties vėžio pavojų.

Yra atlikti su gail. seselėmis tyrimai (Nurses' Health Study). Jų sušaukimai nėra biologiskai galimi, nes per 5 iki 10 metų estrogeno vartojimo pavojus buvo tas pats, kas ir dar ilgiau, juo gydantis, ir tas pavojus dinga už dviejų metų, paliojus estrogenų gydymą.

Vadovaujantis vėžio dvigubo padidėjimo laiku, krūtyje vėžys vystosi nuo 7 iki 8 metų pirm, negu jis apčiuopiama pirštai. Jei estrogenu gydymas padidina vėžiui krūtyje atsirasti pavojų, jis turėtų būti didesnis po tokio gydymo 30 metų, negu po 5 ir paliktų pavojingas daug ilgiau taip gydytis paliojus.

Igyvendintinas
atsakymas

Klausimas. Gerb. Daktare, labai nudiugau, kaip Jūsų sveikatos skyrius vėl pasirodė spaudoje. Mes jo labai pasigedavome. Tai dabar vėl laukiame „Draugo“ ir Jūsų patarimų.

Šiandien Jūsų sveikatos skyriuje kaip tik radau savas bėdas apie hormonų reikšmę. Jau šešeri metai, kai mane kamuoja skausmai šlapinantis, niekas negelbėti ir vis nežinau, kas yra. Kai taip prasidėjo, maniau, kad jau turiu vėžį, bet dabar vis blogėja. Aš labai turiu stengtis, kad vanduo išbėgtų.

Puslė pilna, o negaliu nusišlapinti. Ir iš viršaus labai skauda, kai tas šlapimas užlieja. Tai tuojau plaušu šaltu vandeniu, tepu vazelinu. Taip jau vargstu šešeri metai. Vakaraus toks karščio spaudimas pakyla, kad parausta rankos ir kojų pėdos. Prišpildo pilnos kraujas ir rudos, kad susproga. Taip pat ir smilkinuos. Tai tuoj dedu kojas į šaltą vandenį.

Jūs visiems patariate, gelbėti, prašau pagalbėti ir man. Parašykite man receptą dėl tu hormonų ir patarkite, ką man daugiau daryti. Aš Jums būsiu labai dėkinga.

Atsakymas. Tamsta kartoji daugelio daromą klaidą: kiekvienas turime būti savo gydytojo žinioje ir tik pagal jo nurodymus gydytis. Čia pateikiama tik bendri nurodymai, kuriuos pildant, taktinai gydytojo teikiama savo ligoniui pagalbai. Jie jokiu būdu nepakeičia asmeniško sveikatos teikėjo nurodymo — jie tik mediciniškai supratiną pagilina.

Bet pacientai yra pacientai — jie nori daug gero iš kitų, visai be pastangų iš savęs. Dažnai jie gydoši žolelėmis, klausia žmonių patarimų ir Lietuvoje iš naivųjų turtus susikraunanti „aiškiarių“ diagnozės už tiesą laiko. Jie dažnai bala žino kuo tiki, tik ne medicinos atstovų talka naudojasi. Žinoma, taip nevykusiai elgtis juos verčia dar ir kitas reikalas: kienės patatinimas mūsiškį toliau nuo medicinos ir šlieja prie nemedicinos.

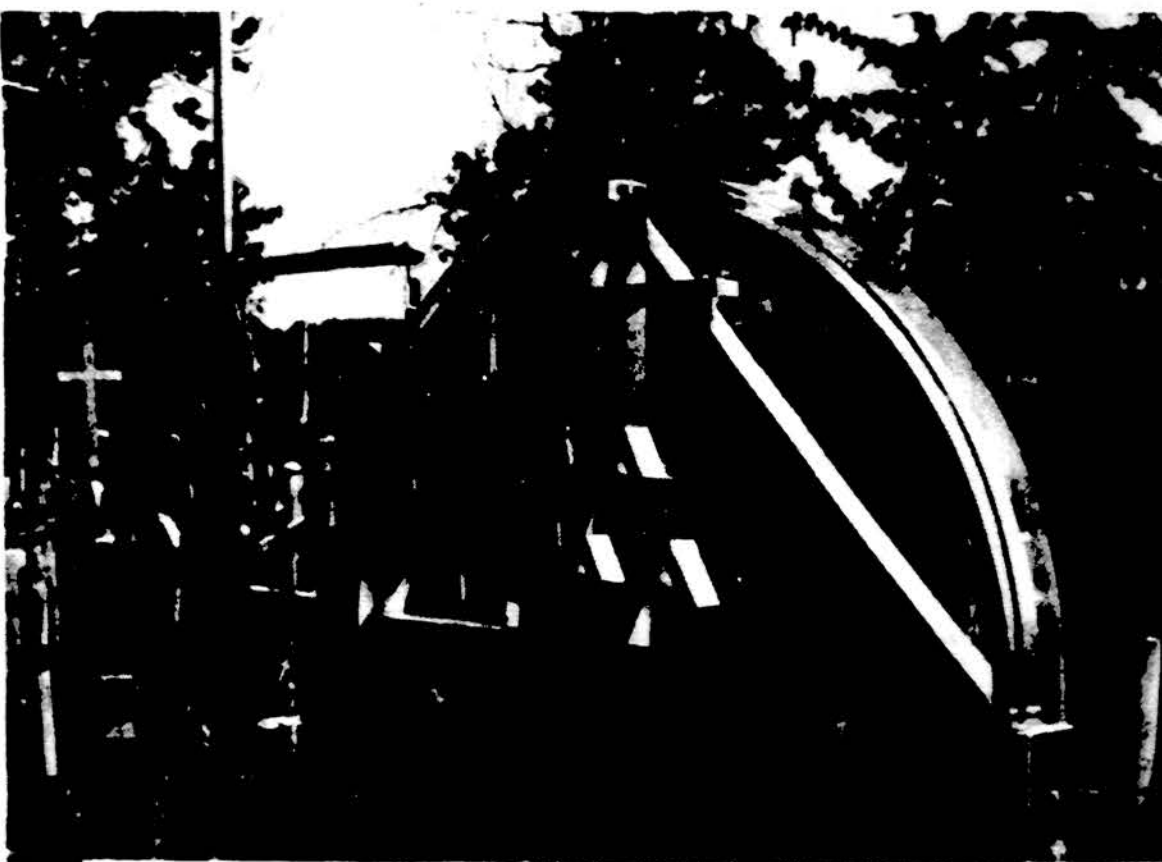
Greitosios pagalbos vietoje, Tamstai be atlyginimo išrašius receptą, idant tuojau pradėtum imti kasdien po vieną tabletę „Conjugated Estrogen“, 0.625 mg ir kad tuojau dar tą patį dieną, eitum pas savo gydytoją ir praneštum jam, kaip elgiesi, pildytum jo nurodymus dėl ilgalaikio to hormono naudojimo. Aišku, jis tą patį padarytų už atlyginimą.

Apakritai, toks gydymas kiekvienai moteriai yra akirtingas, nes kiekviena be regulų moteris dėl ilgalaikio to hormono naudojimo. Tas jo akirtingas trūkumas papildomas nevienodu tų tablečių kiekiu. Labai svarbu nepamiršti, kad jos imamos su mėsienėmis pertraukomis — niekada išsiai.

Normaliai imama 21 dieną po vieną, tada pertrauka iki mėnesio galo. Sau pritaikant, moteris ima to hormono tabletes iki pradeda rodytis to hormono užtektinumas: ima krūties stangrėti, atsiranda išakys ir moteriškų organų (nėlaukima, kol kraujas pasirodo). Tada užtenka jo imti ir reikia laukti mėnesio galo. Vienai gali užtekti tų tablečių šėdų per mėnesį, kitai 10-15, o dar kitai — 21.

Nepamirškite, kad kiekviena moterį menopauzė įvairiai vargina, įskaitant ir šlapimo sistemą. Tamstai imant estrogeną, ji tvarkysis. Tik reikia šlapintis tuojau, pajutus reikala. Nepamirškite, kad apsuokin-tas šlapimo išbėgimas gali būti bet kuriai ir jaunai moteriai visai dėl kitų priežasčių, kurias tvarko urologas.

Nora, pradėjus estrogeną imti, greitai šilumos pylimas, prakaitavimas ir kiti tuo laiku atsirandantys negerumai dingsta, vienok, kad kaulai neminkštėti, ir reikia ilgą laiką naudoti ir tada reikia būti gydytojo žinioje.

Neįprastas reginys Kryžių kalne — Dovydo žvaigždė.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEKRIKŠČIONIO PILIETINIS
SĄMONINGUMASARKIVYSK. SIGITAS
TAMKEVIČIUS

Iš sakyklos labai dažnai kalbama apie tikinčio žmogaus pareigas: melstis, švęsti sekmadienį, laikytis Dievo įsakymų ir t.t. Jeigu žmogus gerai atlieka savo luomo pareigas, pvz. tėvas myli ir rūpinasi savo šeima, gydytojas lanko palatoje esantį sunkų ligonį, kunigas uoliai traukia žmones prie Kristaus, tada suvokiame, kad šitie žmonės yra pareigingi. Dvidešimt mėnesių stebėjime, kaip dažnai atliko savo pareigą tėvynė: mokytojas tautos vyras, net mokytojas ir vaikai, kaip Biblijos Dovydas, kovojo su Galijsu ir laimėjo. Pakalbėkime šiandien apie katalikų pareigas — ne religines, bet pilietines. Kad būtų aiškiau, reikia gerai susiorientuoti, kokioje padėtyje yra mūsų tėvynė.

Visuomenė yra supriešta, nes vieni be sąžinės graužimo susigrobo visiemis žmonėmis priklausanti turtą, o kiti, kaip tas Evangelijos kelvisas, liko apipiešti ir pasmerkti elgetiškam gyvenimui. Bažnyčia labai susirūpinusi stebi tai, kas vyksta Lietuvoje:

— iš valstybinių ir komercinių bankų išsivaisio šimtai milijonų litų, o bankų vagių skolas valstybė padengia iš mūsų pinigų;

— vyksta negirdėto masto pinigų plovimas iš valstybės išdo į privačias sąskaitas užsienio bankuose;

— dažnai sulaikomi kontrabandiniai kroviniai, kuriuos lydi policija, liudija, jog mafija Lietuvoje yra plačiai įleidusi šaknis;

— Lietuvos pasienio muitinėse daromi didžiausi nusikaltimai Lietuvai ir jos žmonėms;

— pusvelčiui privatizuotas Lietuvos turtas, dirbtinai sukeliami bankrotai, kad vėliau būtų galima pusvelčiui nusipirkti brangiausią turtą;

— Lietuvos kaimo žmonės yra palikti skurdžiai, vergiškai egzistencijai; valstybė jų nereikia, o užsienio kreditoriai naudojami „draugų“ gelbėjimui;

— nusikaltamumas vis labiau auga ir yra nekontroliuojamas;

— tikrieji nusikalteliai vaikšto laisvi, o tie, kurie ant savo pečių nešė atsakurius Lietuvos sunkumus, yra niekinami, laikomi nusikaltėliais, jiems keliamos propagandinės bylos;

— rengiamasi net Lietuvos energetiką atiduoti į svetimos valstybės rankas;

— išplitus alkoholizmui, baigia degraduoti Lietuvos kaimas; kai kur kas antrame name pardavinėjamas „pilstukas“;

— tauta demoralizuojama per TV programas, videofilms ir spaudą, tuo tarpu Seimas vos neprisėmė įstatymo, kuriuo būtų beveik visiškai sunaikintos tiktijos ir doros pamokos.

Mūsų visų akivaizdoje žudoma ne tik Lietuvos laisvė, bet miršta pati tauta. Pranašas Jeremijas kadaise apie savo tautos duobkasių kalbėjo: „Jie paverė savo kraštą siaubo vieta, amžina pajūoka, — kas tik keliaus per jį pasibaisės, linguos galvą“ (Jer 18,16). Užsieniečiai bijo Lietuvos ir laiko ją trečiojo pasaulio šalimi. Ar tai nėra tylos Lietuvos valstybingumo laidojimas? Prieš trejus metus Vilniaus aerouoste šventasis Tėvas kalbėjo Lietuvos žmonėms: „trokštu padrasinti toliau kurti naują Lietuvą, štai jau laisvą ir siekiančią kuo geriau išvystyti savo galimybes“. Bet kas išgirdo šį popiežiaus balsą? Dievas už mūsų tėvų ir mūsų asmenines kančias padarė stebuklą, — buvome išvesti į laisvę, tačiau į pažadėtąją žemę turime nueiti savomis kojomis. Todėl šiuo atsakingu Lietuvai laikotarpiu kaip ganytojas negaliu tylėti ir noriu nurodyti, kaip turi elgtis kiekvienas, kuris save laiko sąžiningu tikintį žmogumi. Mano pareiga įvertinti, kas vyksta aplink mus. Bažnyčiai, t.y. mums visiems, nėra tas pats, kas laimės ateinančiuose rinkimuose: tie, kurie uždraus tiktijos mokymą mokyklose, ar tie, kurie sudarys sąlygas tautos prisikėlimui. Nei vyskupai, nei kunigai, nei eiliniai tikintieji negali likti stebėtojai, kai griunami valstybės pamatai, o apskrūs savanaudžiai vėl nori užliūliuoti Lietuvą naujais pažadais.

Mieli, gerieji žmonės, noriu jus perspėti, kad būtumėte atsargūs, girdėdami tai, kas bus kalbama prieš rinkimus. Rinkimai — tai galimybė padėti Lietuvai, tuo metu, kai ji tyliai laidojama. Nusivylimas kartais padiktuoja desperatišką sprendimą — nedalyvauti rinkimuose. Noriu pabrėžti: kas nedalyvauja rinkimuose, tas pritaria Lietuvos mirčiai, tas yra tautos duobkasių. Dalyvauti rinkimuose kiekvienam Lietuvos pilietui, o ypač katalikui, yra

Nuotr. S. Valatkos

labai svarbi pareiga. Gerai įsidėmėkite, kad visi, kurie kalbės, kad nereikia dalyvauti rinkimuose, sąmoningai ar nesąmoningai pasitarnaus Lietuvos pražūčiai.

Nesusigundykite naujai kuriamomis partijomis, nes jos kuriamos ne Lietuvos labui; žmonės dar labiau susipainios ir dalis jų visai nedalyvaus rinkimuose.

Labai atsargiai reikia žiūrėti į tuos kandidatus, kurie savarankiškai dalyvaus rinkimuose. Partijos Lietuvos žmonėms daugiau ar mažiau yra pažįstamos; varnui sunku pakeisti savo plunksnas ir balsą. Tačiau pavieniai kandidatai gali labai daug žadėti, o paskui po rinkimų lengvai savo pažadų nepaisyti.

Svarstydami, už kuria partiją atiduoti savo balsą, žiūrėkite, kokios rūšies žmonės sudaro jos gretas; ar tie, kurie praeityje vienasip ar kitaip tarnavo Lietuvai, ar tie, kurie paisė tik savo asmeninių interesų. Tyrinėkite, kokia partijos narių nuostata Bažnyčios atžvilgiu. Tėnesuklaidina jūsų propagandiniai triukai, jei kuri partija ar kandidatas labai afišuotasi esąs Bažnyčios draugas; reikėtų gerai pažūrėti, ar tikrai praeities darbai atitinka dabar sakomus žodžius. Katalikams būtų nesąžininga rinkti kandidatus tokios partijos, kurios nariai yra numatę prieš tiktijos mokymą mokyklose. Iš jų galima tikėtis, kad, atėję į naują seimą, jie dės pastangas, kad Bažnyčia būtų išstumta ne tik iš mokyklos, bet ir iš gyvenimo.

Jeigu kunigui nevalia iš sakyklos nurodinti, už kokią partiją balsuoti, tai nereikia, kad kunigai turėtų likti pasyvūs, kai jų tikintieji apgaudinėjami ir klaidinami. Kunigų pareiga yra mokyti žmones būti sąmoningais piliečiais ir pasirūpinti, kad jų bendruomenių žmonės žinotų, kas yra kas, kuria partija katalikui galima labiau pasitikėti, o kuria — ne. Lemiamą žodį per rinkimus pasakys kiekvienas žmogus, tačiau kiekvienas katalikas turi teisę savo ganytojo klausiti patarimo, o šis neišsisukinėdamas turi duoti pakankamai aiškų atsakymą. Lietuvos vyskupai savo pareikšime „Atsiver-timas ir pilietinė atsakomybė“ nurodė aiškias gaires, pagal kurias galima lengvai susiorientuoti visuose gyvenimo klausimuose. Kunigų prašome, kad jie tikintįjį visuomenę supažindintų su esminiais pareiškimo principais ir juos išsamiau pakomentuotų. Tačiau kunigai negali nei įsakyti, nei kitaip verst, kad žmonės pasirinktų kurią nors partiją ar asmenį. Taip pat turėtų apgailestauti dėl vieno kito atvejo, kai patys kunigai klaidina žmones, patar-dami pasirinkti tokias partijas,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorės Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuofira. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pslilkti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siunčiamos, gavus prašymą ka nors skelbti.

PASAULINIS
SEKULIARINIŲ
INSTITUTŲ KONGRESAS

Lotynų Amerikos Vyskupų tarybos (CELAM) Dvasinių bendruomenių komisijos pirmininkas, Argentinos arkivyskupas Domingo Salvador Castagna akcentavo sekuliariųjų institutų reikšmę Bažnyčiai.

Kalbėdamas per rugpjūčio mėnesį Brazilijos mieste Haici vykusį 4-ąjį pasaulinį sekuliariųjų institutų kongresą, jis sakė, jog sekuliariiniai institutai, siūlantys naujas santykio su šiuolaikiniu pasauliu formas, yra „kūrybiškumo ženklas“. Būtent dabar, kai austa trečiasis tūkstantmetis, Bažnyčiai itin reikalinga sekuliariųjų institutų tarnystė. Kaip pareiškė Pasaulinis sekuliari-

kurių nariai praeityje aiškiai buvo kovoję prieš Bažnyčią ir tikėjimą.

Noriu baigti šventojo Tėvo maldą Šiluvoje: „Geroji Motina, visą laiką žvelk į šią tautą ir ją laimink. Šioje žaliuojančio laukų apsuptyje šventovėje tu iš-klausai lietuvių prašymus ir surenki jų viltis. Duok jiems užsidedimo ir drąsos nugalėti materialinius ir moralinius sunkumus. Išprašyk kiekvienam malonės išstvermingai ir kilniaisirdiškai tarnauti Dievo Karalystei“.

Šis pamokslas pasakytas rugpjūto 10 dieną per Šv. Mergerės Marijos gimimo atleidų Krikščioniškojo ir pilietinio atsakingumo dieną.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3000 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p. 7 v. p., ant. 12:30-3 v. p. p. treč. uždaryta, ketv. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždaryta

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 980-0101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4047 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Sušauktumai (kalbėti angliskai) tel. 708-422-0300

SURENDER LAL, MD

Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

nių institutų konferencijos (CMIS) prezidentė Luica Alvear, institutai tikisi, jog šis kongresas suteiks svarbius ateities orientyrus.

Sekuliariiniai institutai yra tikinčiųjų bendruomenės, kurių nariai, panašiai kaip vienuoliai, įsipareigoja laikytis „evangelinių patarimų“ (neturto, skaistybės, paklūsumo) ir imtis aktyvios krikščioniškos veiklos. Tačiau dažniausiai jie lieka savo pasaulietinėje, profesinėje, kar-tais ir šeimyninėje aplinkoje ir negyvena kartu vienoje vietoje. („Bažnyčios žinios“, Nr. 16)

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus Ligos, akupunktūra
HOLY CROSS

PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites

Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.

Chicago, IL 60629
(312) 471-8142

Kalbama lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER

749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616

(312) 225-0005

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629
Tel. 312-430-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SORYS, M.D.

Oftalmologas/Akių Chirurgas
9539 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415
708-526-0822

4140 W. 63rd St.
Tel. 312-738-7700

DR. L. D. PETERKIS

DANTŲ GYDYTOJA
Optometristas/Akių Chirurgas

9505 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 980-0000
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTIS ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
100 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1295

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai

6167 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 586-7785

ARAS ŽJOGA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA

AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0000
Valandos pagal susitarimą

RINKIMUS Į LIETUVOS SEIMĄ ĮTIKINAMAI LAIMI DEŠINIOSIOS PARTIJOS

DR. ALBERTAS ŠIMĖNAS

Rinkimų į Seimą pirmajame ture dešiniosios partijos pasiekė įtikinamą pergalę. Iš 70-ties mandatų, paskirstomų pagal proporcinę sistemą, konservatoriai gavo 33, krikščionys demokratams 11 mandatų. Pagrindinis dešiniųjų varžovas LDDP gavo tik 10 mandatų. Likusieji 71 mandatai bus paskirstyti pagal vienmandatės rinkimines apygardas (po antrojo rinkimo turo) iš kurių 2 mandatus jau gavo konservatorių partija.

Į antrąjį rinkimų turą iškopė 57 konservatoriai, 22 krikščionys demokratams, 14 LDDP, 8 centro sąjungos, 6 tautininkų ir demokratų koalicijos atstovai, 6 socialdemokratai bei 21 kitų politinių organizacijų atstovai. Konservatoriai turi realias galimybes gauti daugiau kaip pusę visų mandatų ir turėti Seime absoliučią daugumą.

Išpūdingą dešiniųjų pergalę lėmė bendras visuomenės nepasitenkinimas LDDP valdžia. Dešiniųjų partijų rėmėjai aktyviai dalyvavo rinkimuose, kai tuo tarpu buvusių LDDP rėmėjų žymi dalis buvo pasyvūs ir šiuose rinkimuose nedalyvavo. Jų balsų taip ir nesulaukė daugybė prieš rinkimus įsikūrusių naujų kairiosios pakraipos partijų. Del kairiųjų partijų gausos, atėjusių į rinkimus LDDP šalininkų balsai labai išsisklaidė ir jų nebeužteko net 5 proc. barjerui įveikti. Tai žymiai dalimi lėmė dešiniams palankius rinkimų rezultatus. Už dešiniąsias partijas (kon-

servatorius, krikščionys demokratams, tautininkus, demokratams bei politinių kalinių ir tremtinių sąjungą) iš viso balsavo 43 proc. visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų. Už kitas politines jėgas balsavo – 57 proc. Tačiau nustatytą 5 proc. barjerą įveikė tik 5 partijos – konservatoriai, krikščionys demokratams, LDDP, centro sąjunga ir socialdemokratai. Likusios 19 partijų, tame tarpe ir tautininkų, demokratų koalicija bei politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, gavo mažiau kaip 5 proc. balsų ir mandatų dalyvavusių rinkėjų pagal proporcinę sistemą nedalyvavo. Dėl partijų susiskaldymo dešiniosios partijos prarado 2, o likusios – 23 mandatus. Susiklosčius tokiai padėčiai, konservatoriai ir krikščionys demokratams, kartu surinkę 39,7 proc. visų balsų, gavo net 63 proc. pagal proporcinę sistemą paskirstomų mandatų, t.y. 44 mandatus. Likusieji 26 mandatai atiteko 5 procentų barjerą įveikusiomis partijoms – LDDP, centro sąjungai ir socialdemokratams.

Kairiųjų jėgų susiskaldymas atvėrė dešiniams geras perspektyvas gauti daugiau vietų Seime ir pagal vienmandatės rinkimų sistemą. Daugumoje vienmandatėse rinkiminių apygardų dešiniųjų atstovai įtikinamai pirmąją prieš savo konkurentus, atstovaujančius, palyginti, mažai balsų pirmajame rinkimų rate gavusioms partijoms. Net 16-oje apygardų dėl mandatų tarpu-

savyje kovos konservatorių ir krikščionių demokratų atstovai. Rinkimuose į Seimą dalyvavo 53 proc. visų rinkėjų. 1995 metų savivaldybių rinkimuose, kai dalyvavo tik 42 proc. rinkėjų, dešiniųjų persvara buvo didesnė. Tada konservatoriai gavo 33,9 proc. balsų, kai tuo tarpu šiuose rinkimuose – 29,8 proc. Krikščionys demokratams gavo atitinkamai – 14,2 proc. ir 9,9 proc. (dr. Bobelio įkurta krikščionių demokratų sąjunga, gerokai klaidinusi krikščionių demokratų rėmėjus, gavo 3,08 proc. balsų ir tuo patiu sumažino krikščionių demokratų partijos gautų balsų skaičių šiuose Seimo rinkimuose), tautininkų ir demokratų koalicija – 2,8 proc. ir 2,09 proc., politinių kalinių ir tremtinių sąjunga – 1,8 proc. ir 1,48 proc. Tai rodo, kad į Seimo rinkimus atėjo nauji rinkėjai daugiausiai balsavo ne už dešiniąsias partijas. Todėl galima teigti, kad rinkėjų pasyvumas (1992-ųjų metų Seimo rinkimuose dalyvavo 72 proc. rinkėjų) dešinioms partijoms buvo naudingas.

Rinkimų į Seimą pirmojo rato rezultatai turi džiuginti net pačius reikliausius dešiniųjų šalininkus. Tačiau pasigirsta balsų, kritiškai vertinančių krikščionių demokratų pasiekimus rezultatus. Reikliausius mūsų rinkėjus netenkina net tai, kad krikščionys demokratams po pirmojo rinkimų rato gavo daugiau mandatų negu LDDP. Daug mūsų rėmėjų tikėjosi, kad krikščionys demokratams mažiau atsiliks nuo konservatorių. Tokias nuotaikas skatino krikščionims demokratams itin palankūs spaudoje pasirodę gyventojų apklausų rezultatai. Tuo tarpu LKDP vadovybės viešai skelbtas tikslas – gauti Seime apie 20 vietų, buvo vertinamas kaip perdėtas kuklus. Rinkimuose ir konservatoriai, ir krikščionys demokratams pasi-

rodė pagal savo galimybes: už konservatorių partiją balsavo 29,8 proc., o už krikščionis demokratams – 9,9 proc. rinkimuose dalyvavusių rinkėjų. Tik keliose apygardose rinkėjų balsai tarp šių dviejų partijų pasiskirstė apylygiai: Varėnos rinkiminėje apygardoje už krikščionis demokratams balsavo 18,53 proc., o už konservatorius – 17,72 proc., Pasvalio rinkiminėje apygardoje (šioje apygardoje bolotiravosi A. Šimėnas) krikščionys demokratams surinko 22,56 proc., o konservatoriai 23,52 proc. balsų. Gargždų apygardoje šios partijos atitinkamai gavo – 25,63 proc. ir 28,53 proc. balsų. Kretingos apygardoje – 20,36 proc. ir 25,40 proc., Jurbarko – 21,13 proc. ir 29,23 proc. balsų. Kitose apygardose krikščionims demokratams nepavyko gauti 20 proc. balsų ir jose jau ryškiai dominavo konservatoriai. Pavyzdžiui, Vilniaus mieste už konservatorius balsavo daugiau kaip 30 proc., o už krikščionis demokratams mažiau kaip 5 proc. rinkėjų.

Mažesni krikščionių demokratų indėli bendroje pergalėje lėmė keletas veiksnių. Visų pirma, krikščionių demokratų pagrindinis tikslas šiuose rinkimuose buvo siekti bendros dešiniųjų partijų pergalės, o ne gauti kuo daugiau balsų savo partijai. Todėl mes atsisakome nuo bet kokių konservatorių partijos programos bei jų kandidatų kritikos. Rinkėjams buvo labai nelengva išvėgti skirtumus tarp krikščionių demokratų ir konservatorių. Todėl daug dešiniųjų rėmėjų rinkosi stipresnę, geriau žinomą, konservatorių partiją. Konservatorių akivaizdus pranašumas – visuomenėje itin populiarus šios partijos vadas – prof. Vytautas Landsbergis. Tuo tarpu tik prieš keletą mėnesių partijos pirmininku tapusio Algirdo Saudargo populiarumas, nors ir auga, tačiau šiuo metu yra žymiai mažesnis.

Konservatoriai užtikrintai laimėjo savivaldybių rinkimus ir jų atstovai šiuo metu dominuoja vietinės valdžios struktūrose. Rinkimuose tai duoda didžiulį pranašumą. Tik Varėnos rajone, kuriame rajono metu yra konservatorius, krikščionių demokratų kandidatui pavyko gauti daugiau balsų, negu kad konservatorių atstovui.

Labai galinga konservatorių prarasta rinkiminė kampanija parodė, kad jie šiam tikslui turėjo nepalyginamai daugiau lėšų, negu kad krikščionys demokratams. Neatsitiktinai, berods, Napoleonas yra pasakęs, kad mūšiai laimėti reikia trijų dalykų: pinigų – pinigų, antra – daug pinigų ir trečia – labai daug pinigų.

Pažymėtina ir tai, kad šiuose rinkimuose oficiali bažnyčios pozicija buvo vienodai palanki tiek krikščionims demokratams, tiek ir konservatoriams. Pavyzdžiui, tikrai katalikiškoje Telsių rinkiminėje apygardoje už konservatorių partiją balsavo 46,45 proc., o už krikščionis demokratams tik 6,51 proc. rinkėjų. Tai, kad ryškiai dominuojant konservatoriams, krikščionims demokratams pavyko „išsaugoti“ savo rinkėją ir užimti antrąją vietą rinkimuose, reikia laikyti dideliu mūsų partijos pasiekimu. Prie to labai prisidėjo ir JAV gyvenantys lietuviai, aktyviai parėmę mūsų partiją savo aukomis, drąsiančiu žodžiu.

Tikėkimės, kad po antrojo rinkimų rato dešiniosios partijos turės pakankamą daugumą Seime, kad galėtų suformuoti naują valdžią ir pasukti Lietuvos raidą taip, kad ji atitiktų daugumos žmonių interesus.

LNK TELEVIZIJA ŠVENTĖ 500 DIENŲ JUBILIEJŲ

Televizija „Lietuvos nepriklausomas kanalas“ (LNK) šventė pirmojo išėjimo į eterį 500 dienų jubiliejų. Ši televizija įsikūrė buvusios „LitPolinter TV“ patalpose Mažosiose Lapėse šalia Kauno. „Baltijos tyrimų“ duomenimis, LNK dienos žiūrovų, dalis yra didžiausia tarp kitų Lietuvos televizijų ir sudaro 39,9%. Ją žiūri 45% žiūrovų, kurių amžius iki 40 metų. Pirmąjame visuose TV stočių populiariausių laidų dešimtuose 7 laidos yra iš LNK, tarp jų ir visas pirmasis trejetukas.

LNK televizijos direktorius Aivaras Prancuzevičius sako, kad tik televizija, kurianti originalias laidas, gali tapti išties populiariausia ir pralenkti Lietuvos valstybinę TV, kuri iki šiol yra neginčijama lyderė. Tačiau LTV gauna 9 mln. dol. iš biudžeto ir dar 2,5 mln. dol. tikisi surinkti iš reklamos. Tuo tarpu LNK iš reklamos tikisi surinkti apie 4 mln. dol., kurie yra vienintelis pragyvenimo šaltinis. Nepriklausomų ekspertų duomenimis, LNK surenka 52% Lietuvos televizijos reklamos rinkos.

1995 metų vasarį, kai bankrutavo „LitPolinter TV“, naują akcinę bendrovę „Laisvas nepriklausomas kanalas“ sukūrė Lietuvos žemės ūkio bankas. Lietuvos darbininkų sąjunga bei dvi įmonės „Vilniaus Vinga“ ir „Griauštinio aidas“, kurios anuomet buvo EBSV koncerno įtakoję. Dabar akcininkų sudėtis yra pasikeitusi. Direktorių minėjo, kad LNK yra gavusi tris pasiūlymus iš užsienio kompanijų, kurios nori įsigyti perspektyvią televiziją. Šiuo metu LNK dirba 150 žmonių.

Karštėja kaltinimai

Baigiasi spalio, baigiasi priešrinkiminis „jomarkas“. Reikia tikėtis, kad galbūt po lapkričio 5 d. gyvenimas grįš į normalnes vėzes. Nors, pagal populiarumo rodyklę, šiuo metu vis tiek pirmąją Bill Clinton, spelioti apie rinkimų rezultatus būtų neįsitinga, nes politinės svarstykles gali staiga pakrypti kiton pusėn, paskui save nusitempdamos ir balsuotojų simpatijas.

Jeigu šio šimtmečio politinį gyvenimą perskeltume į dvi dalis: prieš Antrąjį pasaulinį karą ir po jo, tai per paskutinį pusimtį metų į Baltuosius rūmus buvo išrinkti penki Demokratų partijos kandidatai (pradedant Harry Truman), bet prezidento kėdėje sėdėjo ir penki respublikonai. Vienas jų, tiesa, atėjo į tą vietą ne rinkimų keliu, bet užbaigė pasitraukusio prezidento kadenciją. Tai buvo Gerald Ford, tapęs prezidentu po Richard Nixon atsistatydinimo. Antrai kadencijai buvo perrinkti trys respublikonai – Eisenhower, Nixon, Reagan – ir du demokratai – Truman bei Johnson. Bill Clinton tikisi būti trečiasis ir užbaigti šį šimtmetį demokratų laimėjimu.

Nors, pagal konstituciją, prezidentas renkamas ketveriems metams, jeigu jis nusprendžia kandidatuoti antrai kadencijai, vargiai ketvirtieji, arba jau ir trečiųjų pusę, praleidžiami konstruktyviam darbui, labiau koncentruojantis į per rinkimų kampaniją. Juk į kiekvieną susitikimą su užsienio valstybių vadais ar savais piliečiais, į kiekvieną išvyką į Vašingtoną, viešą pareiškimą tuo ar kitu klausimu, yra žiūrima iš rinkiminio taško, dažnai pataikant vienai ar kitai įtakingesnių balsuotojų grupei. Kadangi rinkimų kampanija pareikalauja daug išlaidų, kandidato rėmėjams daromos įvairios nuolaidos, taikomos lengvatos. Juk, išskyrus galbūt šešioliką JAV prezidentą Abraham Lincoln, nepasiturtintiesiems, nors jie būtų labai kompetentingi, užimti aukštas pareigas vyriausybėje (juo labiau prezidento) yra nelyginant „kupranagariui išlįsti pro adatos ausį“. Vadinasi, prezidentas, besiruošdamas dar kartą dalyvauti rinkimuose ir juos laimėti, eikvoja daug laiko bei energijos, kurią galėtų skirti savo pareigoms. (Laimė, kad teigiamai prezidentu būti tik dvi kadencijos!)

Artėjant rinkimų datai, suintensyvėjo ir priešrinkiminė propaganda, tiek iš demokratų, tiek iš respublikonų pusės. Abu kandidatai nuolat keliauja po

kraštą, stengdamiesi susitikti kiek įmanoma daugiau balsuotojų ir juos įtaigoti savo naudai. Vis dažniau girdėti žmones nusiskundžiant, jog pasiūlymus šį kartą labai menkas, juo labiau, kad kandidatai griebsi neigiamos kampanijos – užgauliojimų savo oponentui. Ypač tuo pradėjo pasireikšti respublikonų kandidatas į Baltuosius rūmus. Tai neabejotinas desperacijos ir net pesimizmo pažymys, vargiai įkvėpantis Amerikos gyventojus už jį balsuoti. Bob Dole kaltina žurnalistus už savo populiarumo stoką, kaltina balsuotojų apenūdimą, tiesiog vadindamas juos neįsimačiais, jeigu dar iki šiol nesupranta, kad vienintelis Amerikos išsigelbėjimas iš labai liūdnų ateities perspektyvų yra jo išrinkimas prezidentu: „Jeigu norite, kad valstybė nuslystų į pakalnę, pasodinkite Bill Clinton į Baltuosius rūmus dar ir ateinančioms ketveriems metams“. Taip kalbėjo Bob Dole praėjusią savaitę Floridoje.

Nepaisant tamsių Dole pranašybių ir nuolat pabrėžiamų sąvųjų dorybių, jas statant priešpriešom Bill Clinton charakterio trūkumams, dabartinis prezidentas turi lemiama kortą rankovėje – ekonominį krašto pastovumą bei jo nuolatinį gerovės kilimą. Clintonui reikia pacituoti faktus, kiek naujų darbo vietų jo kadencijos metu atsirado, kaip sumažėjo bedarbiai ir pažabota infliacija. Gyventojai po tokios statistikos pasirodę atleisti bet kurią prezidento nuodėmę, nes visi trokšta sėdėti tame patogioje, prezidento propaguojamo „tilto į ateitį“ smagiai riedančiame, vežime.

Tačiau niekas taip priešiną nenuteikia balsuotojų, kaip nuolatiniai neigiami „atsiliepimai apie oponentus. Užuot kalbėjo, kaip jie dirbtų išrinkti, kokias programas vykdytų, kaip rūpintųsi krašto ir jo žmonių gerove, kandidatai skaičiuoja savo priešininko „blogybes“. Ypač norisi iš prezidentinių kandidatų daugiau pasisakymų užsienio politikos klausimais, nes jie šiuo metu daugiausia koncentruojasi į savo valstybės vidaus reikalus. O jau pasakius nesisibaigia už Amerikos sienų...

Iki šiol jau mes neblogai nusimanome, ką Bill Clinton sugėba, kokie yra jo vadovavimo valstybei trūkumai. Bob Dole pažįstamas iš savo darbų Senate, bet svarbu išgirsti, kaip jis dirbtų prezidento vietoje. Clintono puldinėjimai ir viešai rodomas susierzinimas „nesusipratusiais balsuotojais“, neatneš teigiamų rezultatų lapkričio 5 d.

Tautos fondo rengtos konferencijos Vilniuje „Lietuvos moterys: valstybei ir šeimai“ kultūrinės programos atlikėjai – Čiurlionio Muzikos mokyklos mokiniai su vedėja, II eil. matome prof. Vytautą Landsbergį, dail. Ramunę Veliuvienę, TP atstovę Rasą Razgaitienę ir kitus. Nuotr. Vytas Musteikio

TĖVYNĖS LABAI

50 BALYS RAUGAS

— Pone pulkininke, man atrodo, kad tai yra daugiau nei sentimentas – tai yra patriotizmas su aukos rizika dėl Lietuvos vardo pagarsinimo, kalbėjo Keraitis.

Ir prasidėjo ruošs, kiek galint iškilmingiau sutikti „Lituanica II“. Po Dariaus ir Girėno tragiškai pasibaigusio skrydžio, savaime suprantama, pasigirdo ir vienas kitas skeptiškas balsas, kad gal per daug rizikuojama su menkos kokybės lėktuvais ir be reikalo žūva talentingi tautos vaikai. Bet visi apgailestavo skrydžio vėlavimą: būtų buvę labai įspūdinga, jeigu jis Kauno oro uoste būtų nusileidęs Pasaulio lietuvių kongreso metu.

— Taip, taip... Bet kongreso atidėti nebegalima. Skipitis jau grįžo iš Amerikos ir parvežė geras žinias: Amerikos lietuviai gausiai dalyvaus ir kongresą gražiai parėms, – kalbėjo pulkininkas Šarauškas.

Tai išgirdęs, Keraitis nusprendė užsukti pas Skipitį ir daugiau sužinoti apie šį svarbų įvykį.

— Ką aš jums duosiu, tai bus lyg dokumentinė kronika. Mūsų tautos beveik trečdalis gyvena užsienyje: Latvijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Rusijoje, Anglijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Kanadoje ir daugiausia – JAV. Užsienio lietuvių telkinimas moralinė bei tautinio auklėjimo parama stengiasi teikti mūsų vyriausybę su veikiančių organizacijų: Vilniai vaduoti sąjungos, Lietuvos vakarų draugijos ir centrinės – Užsienio lietuviams

remti draugijos talka. Pastaroji sugalvojo sušaukti visų užsienio lietuvių pagrindinių organizacijų atstovų pirmąjį suvažiavimą, kurio tikslas – pagyventi ryšius su Tėvyne ir tuo sustiprinti jų tautinę sąmonę. Kongreso laikas sutartas rugpjūčio 10 d. Skipitis per pusantros mėnesio Amerikoje aplankė visas didžiąsias lietuvių kolonijas, kur pasakė net 60 prakalbų. Jam labai daug padėjo generalinis konsulas Žadeikis, buvęs jo mokslo draugas. Nors apskritai lietuvių svečiai iš Lietuvos sutiko nuosirdžiai, tačiau kai kur buvo ir nemalonių atvejų. Čikagoje atsirado komunistų igaliotinis gydytojas Graičiūnas, jaunystėje buvęs nuosirdus lietuvių veikėjas, tačiau sendamas nuslydo į komunistų balą. Jis kvietė prakalbėti ir komunistų susirinkime, bet Skipitis atsisakė. Graičiūnas jam atrėžė:

— Tamsta sakei esi nešališkas, tai kodėl atsisakei komunistams?

— Jei lietuviai komunistai veikė savarankiškai, o ne svetimos valstybės vadovaujami, mielai pakalbėčiau, nors ir esu prieš komunistus nusistatęs.

Skipičiui bevažeinant, paaiškėjo, jog Amerikos lietuviai gali ypač imponuoti sportu, daina ir muzika. Nepaisant tuo metu buvusios ekonominės krizės, advokatas Bagdžiūnas su bankininku Brendza padėjo išspėsti piniginius reikalus, ir į Lietuvą išvyko 14 žymių sportininkų, praverusių Lietuvos sportininkams vartus ir tarptautinius laimėjimus. Su sportininkais sutiko keliauti pasižymėjusios dainininkės Barbara Darlys su Stokūte, pianistė Aldona Briedytė, smuikininkas Greičius ir akordeonistė Rajauskaitė. Netikėtai staigmena

buvo dr. Račkus, nusprendęs nuvežti į Lietuvą savo turtingą lietuviško turinio muziejų. Skipitis pagarbui dėdžiui mini daugybę ryškių Amerikos lietuvių. Mini ir antrą, jį nustebinusi, išpuoli. Tai įvyko Pensilvanijos lietuvių katalikų organizacijų konferencijoje Mainersville miestelyje. Skipičiui baigus kalbą su pakvietimu gausiai dalyvauti Pasaulio lietuvių suvažiavime Kaune, pašoko kunigas Končius ir pradėjo jį barti, kad esąs bedievis, o kai toks žmogus vadovauja draugijai, tai tokia ir toji draugija. Skipitis paaiškino, kad nei jis, nei draugija nieko bendra neturi su komunistais. Draugijos narys yra ir amerikietis labai gerbiamas kunigas Fabijonas Kemešis, o pats draugijos pirmininkas gražiai bendradarbiauja su katalikais, tai kodėl Amerikos lietuviai katalikai negali atsiųsti atstovo? Kai kunigą Končių vietos klebonas prie vaišių stalo pabarė už šitokius jo žodžius, jis paaiškino, jog šitokiu būdu jis norejas geriau išsiaiškinti patį reikalą ir padavė Skipičiui ranką.

Pirmininko Skipičio kelionė į Ameriką buvo sėkminga, tačiau vietoje dar teko įveikti daug rūpesčių. Nors draugijos centro valdyboje buvo du žymūs tautininkai – Antanas Merkys ir Kazys Kasakaitis, bet pati draugija valdžios sferose pasitikėjimo neturėjo. Tautininkų valdžia abejingai žiūrėjo į suvažiavimo atstovų partinę įvairovę, kai kongreso dalyvių tarpe maišijosi kairiųjų atstovai, nors jie ir ne Lietuvos piliečiai: „Ko gero tie suvažiavimėliai sumanys versti Lietuvos valdžią...“ Pirmininkui Skipičiui teko kalbėtis tais klausimais su Vidaus reikalų ministru pulkininku Rus-

(Bus daugiau)

JAV ŠVIETIMO TARYBA PAGERBĖ MOKYTOJĄ

Kiekvienais metais rudens, Nobelio premijai skirti komisija Švedijoje atranka asmenis, pasižymėjusius kurioje nors mokslinėje srityje. Tie asmenys gauna ne tik medalius, bet ir didesnes pinigines premijas. Pažymimi chemikai, fizikai, ekonomai, literatai ir kt. Tačiau juos tarpe nematyti pedagogų, kurie tiems visiems mokslininkams suteikė pirmąsias žinias mokykloje.

JAV Švietimo taryba, negalėdama skirti premijų, stengiasi bent pagerbti lietuvių mokytoją, įvertindama švietimo darbą. Štai spalio 13 d. viena tokia mokytoja ir buvo pagerbta. Tai Stasė Vaišvilienė, kuri švenčia savo 75 m. jubiliejų ir daugiau kaip 50 metų pedagoginio darbo sukaktį – Lietuvoje, išeivijoje ir vel Lietuvoje. Pradedama pagerbimo popietę. Vida Brazaitytė, JAV Švietimo tarybos narė, sveikino suaktyvininkę, įvertindama jos pasisvečimą, formuojant vaikų gyvenimą.

JAV Švietimo tarybos pirminkė Regina Kučienė pasveikino mokytoją Stasę Vaišvilienę, pažymėdama, kad ji Montessori metodu padeda vaikui įdiegti pradinį žingsnį ir tolesnį mokslo kelią. Taip pat priminė mokytojų pastebėjimą: kai vaikai ateina iš Montessori darželio ir pradžia mokyklą, jų kalba žodines ir elgesio kitoks. Baigdama Kučienė apjuosė Stasę 75 skaičiumi jausta juosta, atvežta iš Lietuvos.

Gina Mačiulienė, Beverly Montessori mokyklos vedėja, padarė nuoseklų pranešimą apie Stasės Vaišvilienės nueitą gyvenimą ir pedagoginį kelią. Iš pranešimo matome, kad Stasė baigė Šiaulių mokytojų seminariją 1941 m. ir tuojau pradėjo mokytojauti Tirkšlių valsčiuje, o po metų paskirta mokyklos vedėja Laižuvo valsčiuje. Pasitraukus iš Lietuvos, ji nenorėjo matyti vaikų, veltui leidžiančių laiką, tai su jais dirbo Mainleus miestelyje, prie Main upės, naudodama pagalvėlę, smėlį ir akmenukus, o vėliau Alt-Gergeje, Dannenbergio stovykloje. Išvykus Anglijon 1947 m. Stasė Vaišvilienė Coffentry ketverius metus dirbo lituanistinėje mokykloje, sekanti dienais po lietuviškų pamaldu.

1951 metais atvykusi Montreale, Kanadoje, vėl buvo įtraukta į pedagoginį darbą, kurį tęsė 4 metus, o paskutiniaisiais, būdama mokyklos vedėja. Susidėjus aplinkybėms, teko persikelti Čikagon ir čia Vaišvilienė dirbo Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje.

Kaip Gina Mačiulienė minėjo, Stasė Vaišvilienė ieškojo kitų „dirvonų“ vaikų auklėjimui. 1962 m. ji baigė pirmuosius Amerikos Montessori mokytojų kursus Greenwich, Ct. Grįžusi Čikagon, su grupe tėvų įsteigė Lietuvių Montessori Vaikų namus (Dr. Kriaučieliūno vardo Vaikų namai). Čia dirbo 3 metus. Tuo pačiu metu buvo atstovė JAV Švietimo taryboje priešmokyklinio amžiaus auklėjimui.

1966–1967 m. Stasė dirbo Near North Montessori mokykloje. Mokykloje besilankantys tėvai iš Beverly apylinkės pakvietė ją suorganizuoti ir įsteigti Montessori darželį.

Čia buvo kūrybingiausi S. Vaišvilienės metai, nes darželi reikėjo pradėti nuo pirmo žingsnio. Čia ji dirbo 20 metų vedėjos pareigose.

Svarbu pažymėti, sake Mačiulienė, kad nuo 1985–1989 m. Stasė redagavo „Mūsų vaikas“ laikraštį, skirtą jauniems tėvams, kurie augina mažamečius vaikus. Taip pat jos straipsnius randame laukraščiuose lietuvių ir anglų kalba.

1987 m. pasitraukė į užpelnytą pensiją, bet mokytojos darbas dar nebaigtas. Ta vasara su Domicile Petrutyte vyko į Lietuvą susitikti su priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėtojomis Kaune bei Vilniuje. Viešniais JAV pristatė Montessori metodu auklėjant vaikus. Atrado gerą dirvą, nes 1992 m. Stasė Vaišvilienė praleido 3 mėnesius, praveddama Montessori kursus. Nuo to laiko ji vis važiuavo Lietuvon ruošti mokytojų, norinčių dirbti tuo metodu.

1992 metais Stasė Vaišvilienė, su kitomis lietuvaiteis, buvo pagerbta Amerikos Montessori draugijos ju 32-ame suvažiavime Bismark viešbutyje, kaip daug prisidėjusios prie šio metodo atgaivinimo Amerikoje. Lietuvos Švietimo ir mokslo buvęs ministras Domarkas atsiuntė padėkos lapą Vaišvilienėi, o Žemaitijos Montessori bendrija įteikė garbės narės pažymėjimą.

Baigdama savo paskaitą, Gina Mačiulienė džiaugėsi ir didžiavosi, kad buvo S. Vaišvilienės studentė, pas ją atliko savo stažuotę ir iš jos perėmė mokyklos vedėjos pareigas. Ji jaučiasi daug išmokusi.

Po to Stasė Vaišvilienė sveikino Dana Dirvonienę, Amerikos Lietuvių Montessori draugijos pirminkę. Visos narės linkėjo jai ir toliau tęsti savo užsibrėžtą darbą planus. Ji įteikė gelius.

JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė apjuosia suaktyvininkę Stasę Vaišvilienę juosta pagerbimo pokylyje.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBOS
INFORMACIJOS SKYRIUS

2060 N. 14th Suite 217,
Arlington, VA 22201

(703) 524-0698 • FAX (703) 524-0947

NEPASISAKO DĖL KARALIAUČIAUS

Atstovų rūmams priėmus Kongreso nario Cox rezoliuciją dėl Karaliaučiaus, rezoliucija buvo pasiūsta Senatui. Jeigu Senatas būtų svarstęs ir pakeitęs šią rezoliuciją, skirtumai

Brone Nainienė sveikino jubilatę PL Bendruomenės vardu, linkėdama dar daug dirbinių metų.

Jonas Kavaliūnas, buvęs LB Švietimo tarybos pirmininkas, sveikindamas Vaišvilienę, sakė, kad su ja teko bendradarbiauti rengiant konferencijas, ruošiant mokytojų stovyklas. Džiaugėsi, kad ji neatsisakydavo skaityti paskaitas apie priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimą ir ta tema išleido knygelę.

Karolina Kubilienė sveikino Stasę savo šeimos vardu ir džiaugėsi ilgų metų draugyste. Sukaktyvininkę apdovanojo geleimis.

Stasė Vaišvilienė padėkojo visiems, o ypač JAV Švietimo tarybai, įvertinusiai jos pedagoginį darbą. Kaip mokytoja, sakėsi jautusi pareigą atiduoti savo gyvenimo dalį vaikų auklėjimui.

JAV Švietimo taryba, pagerbdama Stasę Vaišvilienę, įvertina visus mokytojus dirbančius lituanistinėse mokyklose. Pagerbimas buvo trumpas ir liko laiko vaisiams, kurias paruošė Švietimo taryba.

Karolina Kubilienė

tarp Atstovų rūmų ir Senato rezoliucijų būtų buvę išlyginti atitinkamam komitete, ir, pagal esamą tvarką, perredaguota rezoliucija tada būtų pasiūsta į Baltuosius rūmus prezidento Bill Clinton parašui.

Tačiau Senato darboaraštis buvo taip užverstas rudenį artėjant, kad šių metų Kongreso sesija pasibaigė, Senatui neradus laiko svarstymams apie Karaliaučius. Taip Senatas „palaidojo“ Cox rezoliuciją apie Karaliaučius ir JAV dvikamerinis Kongresas nieko apie Karaliaučius nepasiuntė prez. Clintonui. Dabar, pagal nustatytą darbotvarkę, reikės Karaliaučiaus rezoliuciją vėl iš naujo iškelti ir svarstyti 1997 metų begyję, būsimoje Kongreso sesijoje.

Tai iš tikrųjų gali išeiti Lietuvos naudai, nes svarstymų begyję Kongreso nario Cox rezoliucija buvo pakeista, papildyta ir sušvelninta. Jeigu jos vėliausia versija nebūtų buvusi pakeista Senato svarstymuose, Kongresas būtų priėmęs rezoliuciją, kuri užuot silpninus Rusijos poziciją Karaliaučiuje, būtų ją sustiprinus.

POZICINIS RAŠTAS APIE KARALIAUČIŲ

Atsižvelgiant į kylantį susidomėjimą Karaliaučiaus sritimi, prieš kelerius metus JAV LB paruošė kelių puslapių apybraižą anglų kalba Vašingtono žurnalistams ir valdžios pareigūnams. Ši apybraiža atliko savo užduotį, bet, laikui bėgant, padėtis pribrendo. Paaškęs, kad reikia išplėsti ir patobulinti šios apybraižos antrą laidą į platesnės apimties pozicinį raštą, angliskai – „position paper“.

Tada LB Visuomeninių reikalų taryba kreipėsi į A. Gurecką apsiimti tokio pozicinio rašto paruošimą. Jis maloniai sutiko ir parašė „Armed Encampment or a Demilitarized Zone? – The Kaliningrad Exclave of the Russian Federation“. Keli VRT nariai ir Karaliaučiumi susidomėję patarėjai juodraštį patikrino, pridėjo savo pastabas, kurios buvo pasiūstos A. Gureckui. Galutinai išlyginus anglų kalbą ir apipavidalinus medžiagos išdėstymą, leidinys bus dalinamas Karaliaučiumi susidomėjusiems JAV žurnalistams bei pareigūnams.

Nors Atstovų rūmai visai neseniai svarstė Karaliaučius, Senatas nepriėjo galutinai išvadų. Kadangi Rusija vis reiš-

kia pretenzijas Karaliaučiumi, padėtis gali sparčiai pasikeisti Lietuvos nenaudai. Užtat būtina, kad mūsų Kongreso nariai ir senatoriai geriau susipažintų su Karaliaučiumi ir atsižvelgtų į šios srities potencialą destabilizuoti visos Europos saugumą. LB pozicinis raštas pabrėžia, kad nors lig šio vien tik Rusija yra išreiškus norą valdyti Karaliaučius, nereikia jai dovanoti žemių, kurias ji laikinai turėjo administruoti, bet kurias apsiėmė kolonizuoti, išstremdama ir naikindama vietinius gyventojus. Dabar svarbiausia demilitarizuoti Karaliaučius.

APIE LIETUVOS ORO ERDVĖS SAUGUMĄ

JAV LB atkreipė Kongreso nario B. Gilman dėmesį į trūkumus pasiūlytoje NATO Praplėtimo įstatymo („Continuing Resolution“) versijoje ir jis savo kolegoms pristatė teksto atmainą, kurią Kongrese galutinai priėmė.

Šis įstatymas reikalauja dabartinės JAV administracijos nediskriminuoti prieš Baltijos valstybes, besvarstant NATO ateitį. Įstatymas taip pat teigia, kad Lietuva, Latvija ir Estija teisėtai rūpinasi savo saugumu. Nors šitokios mintys mums savaime aiškos, to negalime teigti visų Kongreso narių vardu.

Be to, šitokios bendybės išdesto pagrindą konkretniems projektams, kurie išvardinti įstatymo pastraipsniuose. Pavyzdžiui, šio įstatymo deka, JAV valdžia dabar įgaliojta panaudoti Gynybos departamentu lešas pastatyti naujus radarus Lietuvoje. Visas sumanymas angliskai vadinamas „Regional Airspace Initiative“. Nors Clinton administracija dar nėra galutinai apsisprendusi apie naujų radarų statybą Baltijos kraštuose, minėtas įstatymas sudaro teisinį ir finansinį pagrindą tokių radarų statybai, kuri pakeltų Lietuvos oro erdvės sekimą ir aukštesnį lygį ir ją sujungtų su esamais Vakarų Europos erdvės sekimo tinklais.

VALIO DENVER IR ST. PETERSBURG LB APYLINKĖMS!

JAV Kongresas pastoviai svarsto visų įstatymų projektus atitinkamose komitetuose arba pakomitetuose, kurių paskirtis yra aptarti ir išlyginti įstatymų tekstus bei suderinti skirtingas nuomones apie tuos numatytus įstatymus. Komitetų nariams susitarus, įstatymų projektai siunčiami tolesniam svarstymams ir debatams Atstovų rūmuose arba Senate. Kadangi daugumas nesutarimų būna iš anksto išlyginti komitetuose, Atstovų rūmai ir Senatas žymiai greičiau bei sklandžiau susitaria dėl galutinių įstatymų formuliacijų.

Pagal šią tvarką, „Regional Airspace Initiative“ projektas pirmąsias buvo svarstomas pakomitetyje, kuriame suabejota dėl jo finansavimo būdo ir tinkamumo Baltijos šalims apskritai. Viskas galėjo užklūti ir niekais pasibaigti, jeigu Denver, CO, ir St. Petersburg, FL, LB- nės apylinkės nariai nebūtų greitai reagavę įtakoti savo atstovus Kongrese, Vašingtone.

Pavyzdžiui, St. Petersburg Atstovų rūmų narys C. W. Young. Jis buvo paprašytas įtikinti Užsienio pagalbos lėšų skirstymo pakomitečio pirmininką, Kongreso narį S. Callahan, remti naujų radarų sistemos statybą Baltijos respublikose. Callahan sutiko parašyti laišką į State Dept., kuris bus skatinamas neatidėti lėšų skyrimą naujiems radarams Lietuvoje 1998 metais, bet pagreitinti procesą ir užvesti reikalus jau 1997 metais.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 581-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms
jau dabar!
20 svarų statinaitė – \$33.00
8 svarų statinaitė – \$19.00
Skambinkite:
708-687-5677
po 4 val. p.p.
Pristatome UPS

Pigiai, savo namuose,
galiu prižiūrėti vaiką.
Tel. 773-843-0079

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-8624

PIGIAI – AUTOMOBILIŲ

Mes padedame jus parduoti ir nupirkti tiesiai iš varžytinių, mažesnis kainomis, įvairių modelių, taip pat po nedidelių auto avarijų. Siunčiame auto, jų dalis, didesnio svorio siuntas, taip pat asmenines siuntas į Lietuvą; 55 centai už svarą. Kreiptis: tel. 708-201-0596.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteris ir FAX pagalba
- Nuosavybės įrašymas
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

St. Petersburg Beach, FL išnuomojamas „Condo“ labai patogioje vietoje, netoli liet. koplyčios ir jūros. Tel. 813-360-7384

HELP WANTED

Reikalinga 30-50 m. motorinė padėti senyvo amžiaus moteriai namų ruošoje, gaminti valgių ir gyventi kartu, Westchester, IL. Trečiadienis laisvas. \$600 mėn. Skambinti 2 v. p.p. – 4 v. p.p. tel. 708-562-5553.

Reikalinga padėjėja virtuvėje (nepilnas laikas) Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd.
Kreiptis: 773-776-1324

Wanted
experienced car washer and detailer. For information call: 312-842-1008
Hours 8:00 am to 5:00 pm
Sun thru Sat.

Ieškomas vyras fiziniams darbams baldų krautuvėje, miesto centre. Reikalaujama turėti žalią kortelę ir suvartoti angliskai. Darbas 40-45 val. savaitę. Kreiptis: Anetė, tel. 708-589-1515.

NAUJA KASETĖ

„ŠIRDIES DAINA“

Išleista Pašvaistės choro London, Ont. Kanada

Gaunama „Drauge“

Kaina 11 dol. Su persiuntimu 13 dol.

TĖVO VASARA

Antanina Garmutė

Dokumentinės apybraižos

Autorė gyvu ir sklandžiu pasakojimu stiliumi atskleidžia pirmoje tos knygos dalyje „Amžinųjų didvyrių keliu“, gyvenimus tų žmonių, kurie išėjo ginti savo mylimą kraštą. Antroje dalyje „Už gimtinės slenksčio“ partizanų grupės „Šilas“ apsilankymo įspūdžiai JAV ir Kanadoje. Kiti aprašymai vaizduoja skaudų Karaliaučiaus srities likimą. Garmutė tiksliai pristato ir atskleidžia dabarties karčių Lietuvos gyvenimo tiesą, pasakoja apie jos paties išgyvenimus, rašo apie laisvai vaikščiojančius genocido vykdytojus, kurie priešui yra pardavę garbę ir sąžinę. Autorė tiki ateitimi, naujos kartos žmonėmis, kurie išves tautą iš komunistinės dykynės.

Kaunas („Aušra“), 1996; 288 psl.

Kaina su persiuntimu JAV \$12.25

P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 8.75% (0.88 ct.). Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

Stasės Vaišvilienės pagerbime dalyvavę lietuvių pedagogai. Iš kairės sėdi: Marytė Kucienė, suaktyvininkė S. Vaišvilienė, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė; stovi – Jekina Juknevičienė, Dana Dirvonienė, Gina Mačiulienė, dr. Julija Smilgienė ir Jonas Kavaliūnas.

LAIŠKAI

„DRAUGAS“ ANGLŲ KALBA

Nuo liepos mėnesio „Draugo“ administracija pradėjo leisti šeštadieninį „Draugo“ laikraštį anglų kalba. Šitie laikraščiai, tai nėra vertimai iš mūsų kasdieninių lietuviškai leidžiamų laikraščių, jie yra visiškai skirtingi. Tie skirtumai pasireiškia žmonių straipsnių tematikoje, taip pat skaitytojas juose ras visiškai mums net nepažįstamų žmonių straipsnių arba visiškai skirtingų straipsnių nuo mūsų lietuviškai leidžiamo „Draugo“. Pravartu būtų kiekvienam pasiskaityti tuos šeštadieninius laikraščius, nes ten skaitytojas ras daug naujos ir įdomios medžiagos. Vertėtų juos pasiūlyti savo draugams, kuriems jau lietuviškai yra sunkiau skaityti, bet kurių širdyse dar yra gyvai rusenanti lietuviška ugnelė. Tikėtų juos ir platinti amerikietišku draugu tarpe.

Rugsėjo mėn. 21 d. numeryje D. Bindokienės straipsnyje „On Being Lithuanian“ skaitytojas pajus tarytum atsisaukimą į visus lietuvių kilmės žmones, nes jame ji iškelia lietuvių kalbos svarbą, kaip šaukly šaukiantis į kovą neapleisti ir neužmiršti savo gimtosios, tėvų ar prosenelių kalbos. Ji rašanti, kad neužtenka vien tiksliai pažinti Lietuvos papročius ir tradicijas, bet reikia ir neužmiršti savo tautos kalbos.

Pilnas optimizmo ir tikėjimo šviesia Lietuvos ateitimi, kitas yra Nijolės Semėnaitės-Etzwiler straipsnis „Looking towards a bright future“. Siame straipsnyje, autorė nesigilina į Lietuvos socialines problemas, nekelia Lietuvoje visų esančių negerovių ir jautiame, kad ne tik baugu apsirovusi, ji į Lietuvą vėl žiūri. Aiškiai matyti, kad jos pagrindinis kelionės tikslas buvo pamatyti tą kraštą, kurio beveik net neprisiminė ir iš kurio kartu su tėvais teko pasitraukti prieš 50 metų.

Pirmą kartą, kartu su savo svetimtaučiu vyru ir savo mama, ji Lietuvą aplankė 1993 m. Pačiai užaugusiai ir mokslus baigusiai Čikagoje, ši kelionė į Lietuvą buvo pilna nerimo. Nerimavo, kad toji kelionė neapviltų visų jos lūkesčių ir neįsibūtinų visų tų tėvų ir mokytojų gražių, su meile, perduotų, pasakojimų. Tačiau ji Lietuvą išmilyjęs iš pirmo žvilgsnio, pažadėdamas vėl į ją sugrįžti. Ir vėl visi sugrįžo į Lietuvą šį rudenį. Tačiau ši jau jų kelionė buvo ne kaip pili-grimų, bet sugrįžo į ją, kaip turistai. Tarp pirmosios ir antrosios kelionės ji pajuto Lietuvoje didelių skirtumų ir pasikeitimų. Pirmiausia tai pajuto išnykusį iš miestų tą pilką sovietinį vienodumą. Aiškiai jautėsi vakarietiško kapitalizmo skverbimasis į rytinius kraštus ne tik pastatytose McDonald's ir United Colors of Benetton, bet ir pačių lietuvių verslininkų posūkių ir vakarietiško gyvenimo standartus. Tiems patiems negražiems trečiojo pasaulio spektrams jie prilygino ir gatvėse išmaldaujančias senutes ar prekiaujančius vaikus.

Is straipinio matyti, kad jie stengėsi iš Lietuvos viską pasiimti, kas tik buvo joje gražu. Ji su vyru grožėjosi Lietuvos architektūriniais paminklais, žavėjosi senais pastatais, netgi ir tais, kurie dar stovi nerestauruoti, bet jie reprezentuoja tuos senus laikus, kelia jiems pagarbą. Žavėjosi gražiomis bažnyčiomis, jose išpuoštais altoriais ir net metų tėkmės nepalietais meno šedevrais. Nijolė rašo, kad po Lietuvą keliauti automobiliu yra vienas malonumas, nes pagrindiniai keliai visi sutvarkyti.

Tarpulaukėse įruoštos keliautojams švarios poilsio aikštelės su pilnu aptarnavimu. Tad jie Lietuvą išvažinėjo skersai ir išilgai. Žavėjosi žaliaisiais Zarasų krašto ežerais ir Nidos smėlio kopomis. Žvejų kaimelių, lyg pasakų meduolinių namelių. Iš lėktuvo grožėjosi Lietuvos gamtovaizdžiu, ją supančiais miškais ir visur kyšančiais bažnyčių bokštais, aiškiai liūdintais apie mūsų tautos dvasinį palikimą. Tokį liaudies palikimą jautė meno galerijose, meno parduotuvėse ir gatvėse išstatytuose prekystaliuose. Lietuvoje jiems labai patikęs maistas ir gera kava, nors tiksliai vienoje Kauno elegantiškoje „Astroje“, ji radusi kavos be kofeino.

Šitoks optimistinis Nijolės straipsnis priverčia ir kitus galvoti optimistiškai. Sveikintinas yra toks jos Lietuvos gerio iškėlimas, gražus savo kelionių įspūdžių perdavimas kitiems. Kas žino, gal po tokio jos straipsnio susigundys kelionėmis į Lietuvą ir ne vienas Lietuvai prijaunantis amerikietis ar Amerikos lietuvis. Ji pati straipsnio pabaigoje išreiškia viltį, kad sekanti karta, sugrįžusi į Lietuvą, jie atrastų Lietuvą turtingą ne tik meninėmis vertybėmis, bet ir turtingą visuose gyvenimo standartuose.

Nijolė Nausėdienė
Lockport, IL

NĖRA GERESNIO DRAUGO LIETUVIAM KONGRESE KAIP DURBIN

Dabar nėra politinio vado Amerikoje, kuris daugiau remia lietuvių, kaip Kongreso atstovas Durbin. Nepaisant, kad jo apygardoj beveik nėra lietuvių kilmės žmonių, Durbin dirba lietuvių ir Lietuvos labui jau nuo 1982, kai buvo išrinktas į JAV Kongresą. Durbin, turėdamas mamą, kuri gimė Lietuvoje, yra nuo mažens patyręs lietuvių ir lietuvių.

Aš pirmą kartą jį sutikau, kartu su kitais ALTO atstovais, Kongrese Washington 1983 vasario 16 d., kai jis rėmė Vasario 16 d. rezoliuciją Kongrese. Jis buvo vienas pagrindinių organizatorių Baltic Support Coalition Kongrese ir rūpinosi, kad būtų stebėti Lietuvos rinkimai 1990, kad Sovietų Sąjunga nesustabdytų ir netrukdytų laisvų rinkimų. Prisiminkim, kaip kiti Amerikos politikieriai nesuprato Lietuvos reikalo, kad per Vasario 16 d. minėjimą PLC 1990, vienas Kongreso atstovas vis kartojo, kad padės „Balticans“ ne „Baltics“.

Durbin daug prisidėjo, kad Rusijos okupacinė kariuomenė pagaliau pasitrauktų iš Lietuvos. Jis padeda visai kaip galima visiems lietuviams ir lietuvių organizacijoms, kaip Lithuanian Mercy Lift, Lietuvių Bendruomenė, ALTA, Vytiai, Lietuvių operai ir kiti.

Dick Durbin yra ne tik lietuvių draugas, bet pasižymi, kaip nepaprastai teisingas ir sąžiningas žmogus. Aš susidūriau ir kreipiausi į Durbin įvairiais lietuvių ir teisiniais reikalais; jis viską giliai apvarsto (net jeigu mūsų nuomonės nesutinka) ir mėgina daryti, kas yra teisinga, o ne kas gali sutelkti daugiau balsų. Jis yra sekmingai daug metų dirbęs su respublikonais ir demokratais.

Durbin veikia už ginklų kontrolę, už nukentėjusius nuo nusikaltimų ir prieš takabą pramonę (jo tėvas mirė nuo vėžio plaučiuose, kai Richard buvo 14 metų), organizuodamas, kad nebūtų rūkymo lėktuvuose ir kitur. Salvi yra stipriai remiamas ginklų organizacijos (National Rifle Association) ir tabako industrijos. Salvi nori leisti „assault weapons“; Durbin prieš. Salvi sakė, ieškodamas balsų tarp konservatorių:

„Daily Herald“ žurnaliste Madeline Doubek kalbasi su lietuvių kilmės Richard Durbin priėmimo jo kadencijai paremti į JAV Senatą.

Nuotr. J. Tjūnelienės

„Jeigu aš būčiau karalius, pasodintiau vyriausią prokurorę (Janet Reno) į kalėjimą“. Gal dėl to didžiausia Illinois policijos organizacija remia Durbin.

Jeigu žiūrime į ekonominius reikalus, Čikagos svarbiausias verslo žurnalas, „Crain's Chicago Business“, remia Durbin, o ne Salvi.

Mums visiems, kaip krikščionims, rūpi abortų klausimas. Abudu – Salvi ir Durbin – yra prieš, bet Durbin sako, kad čia yra sprendimas tarp moters jos gydytojo ir šeimos, o Salvi remia konstitucinį pakeitimą uždrausti abortą bet kokių atvejų, net išprievartavimo atsitikimais.

Pagaliam mes turim progą balsuoti už nuosirdžiausią lietuvių draugą ir prityrusį politiką žmogų. Prarasti Durbin kaip mūsų lietuvių rėmėją Washington, būtų mums didelė klaida. Aš niekad nesu sutikęs Amerikos politikieriaus respublikono arba demokrato – kur yra toks įtakingas, sąžiningas, veiklus ir atsakingas, kaip Kongreso narys Richard Durbin. Jis yra vertas mūsų paramos.

Rimas Domanskis
Chicago, IL

STOKA POLITINIŲ PASISAKYMŲ

Vienas „Draugo“ skaitytojas savo laiške teisingai pastebėjo, jog maža laiškų politinėmis temomis. Atrodytų, kad mūsų išeivija bando atsiriboti nuo pasaulio, kuriame gyvena. Politinių diskusijų ir per jas informacijos bei idėjų svarstymas ir perkartojimas abiem pusėms padeda atsitioti tiesą nuo melo, tikrovę nuo vaizduotės. Spaudoje, kurioje aprašoma kur vyksta renginiai. Neatrodė, kad daug kur vykėtų renginiai, pajudina smegenis padiskutuoti ne tik gyvenamojo krašto, bet ir apie Lietuvos politinius klausimus.

Tad nenuostabu, jog net retkarčiais pasirodantys politiniai pareiškimai kartais nebūna išmąstyti ar paremiami tikrove bei politine sąmone.

Teko, pavyzdžiui, skaityti drąsų pareiškimą, jog reikia nebalsuoti už kandidatą į JAV prezidentūrą, jeigu jis neatsilankė į lietuvišką šokių šventę. Lyg nebūtų daug svaresnių kvalifikacijų JAV prezidentui, ypač turint mintyje geopolitinę padėtį ir Lietuvos vietą joje. Kadangi nuo 1960-ųjų metų čia įsikūnijusi anti-kultūra skverbiasi net Lietuvoje, turėtume pasverti kandidatų į Baltuosius rūmus bei Kongresą ir pagal tai, kurioje barikadų pusėje jie stovi vykstančioje kovoje „už Amerikos sieną“.

Tai priveda prie tradicinio šeimos gynimo ir išlikimo klausimo, kuriame pagrindinį vaidmenį turėtų vaidinti civilizacijos sargai – moteris. Po lapkričio 5 d. rinkimų Amerikoje lauktina ideologinio karo tarp kairės ir dešinės prasiveržimo

viešumon. Arenon vėl išeis iki rinkimų prtilės, pirminiuose rinkimuose į prezidentus kandidatavęs, Patrick Buchanan. Gal todėl, kad jo kandidatūra mirčiai nugašdino „liberalinį“ elitą, ir mūsų spaudoje buvo užtiktas pareiškimas, be komentarų, jog prieš Pat Buchanan yra nusistatę moterys. Keistas pareiškimas, kai jo rinkiminei kampanijai vadovauja moterys: jo sesuo ir žymiausia respublikonė veikeja bei šeimos teisių gynėja Phyllis Schlafly. Nėra abejonės, kad už Pat dirbo ir dirbs Eagle Forum moterys ir didžiausios JAV moterų organizacijos Women Concerned for America narės.

Pastaroji, per 600,000 narių turinti organizacija yra veik triskart gausesnė už radikalių feministų kairiabalįsių organizaciją NOW. Vien todėl kad NOW riksma girdimas per didžiosios spaudos ir TV gar-

siakalbius, ne būtina NOW tiesa.

Vilius Braženas
DeLand, FL

GELBĖKIME LIETUVŲ KALBĄ

Acii Stasei Semėnienei ir Kazii Barūnui už pareiktas mintis dėl „perlu“, besiskverbiančių į mūsų gražią lietuvių kalbą, kuria žavisi ne tik vokiečiai, italai, bet ir japonas, susižavėjęs lietuvių kalbos dainingumu, išvertė Donelaičio „Metus“ į japonų kalbą. Skaudžiausia, kad ir mes išeivijoje taip mielai savinamės šiuos tarptautinius taršalus, kuomet turime puikius lietuviškus atitikmenis. Ar ne mūsų visų pareiga gelbėti gimtąją kalbą nuo šių „perlų“, sklindančių iš mūsų gimto krašto ir taip skaudžiai žalojančių brangų lietuvišką žodį?

Laimutė Stepaitienė
Arlington Heights, IL

TRANSPAK - nuo š.m. gruodžio 2 d. persikelia į „Draugo“ patalpas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel.: 773-838-1050

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98 ir šventinis už \$39.-

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

\$39.- tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Pagaidaujant prisiimsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Mūsų atstovybė Lietuvoje: Vilnius 26-28-27, 26-24-27

POPIEŽIAUS LEONO XIII FONDO AUKOTOJAMS:

Kaip ir visų fondų taip ir mūsų fondo aukotojai tampa tikraisiais nariais įnešę \$100 ir garbės nariais įnešę \$1000 arba daugiau. Mes, tačiau, primame ir mažesnes aukas. Asmuo, įnešęs per 10 m. po \$10, taps tikroju nariu. Pavardžių visų narių, kurie iš karto įneša mažiau kaip \$50 mums neįmanoma skelbti — per daug kainuoja. Tad mes skelbiame pavardes tik tų asmenų, kurie įneša iš karto \$50 ir tų asmenų, kurie su įnašais tampa pilnais nariais. Tokių aukų paskutiniuoju laiku susilaukėme iš: Abromaitis E. \$86.43; vysk. Baltakis P. \$100; Brizgys P. E. \$50; Pranciškonų vienuolynas \$300 pilnas narys; Gailevičiūtė E. \$25 pilna narė; Gudynas J. \$27 p.n.; Juzaitis Ant. \$150; Kantvydas \$50, garbės narys; Kazlauskai L. A. \$150; Klemka A. \$80 p.n.; Klivėčka J. \$50; Kurkulis Alb. \$60; Laucis Aug. \$100; Macėnas J. \$100; dr. Masaitis Č. \$47 p.n.; Maziliauskas St. \$100, viso — \$10,100, garbės narys; Monkus M. \$20 p.n.; kun. Pakalniškis J. \$50 p.n.; kun. Palubinskas Vyt. \$50 p.n.; Paliulis Br. \$50; Petrauskas J. \$50; kun. dr. Prunskis J. \$100; Repšienė A. \$50 p.n.; Rudokienė St. \$100; Samatauskas Vikt. \$50; dr. Šidlauskas K. \$100; dr. Sidrys R. \$50; Vaitekūnas Ada \$50; Varnelis Apl. \$125; Taunys R. \$100.

Mes siekiame sukaupti į Pop. Leono XIII fondą milijoną dolerių iš palikimų. Kas testamentu užrašo \$100,000 ar daugiau, to palikimas bus investuojamas atskirai. Kada iš tokio fondo palūkanų bus paskirta \$1,000 ar daugiau fondo numatytam tikslui, bus paskelbta Amerikoje leidžiamame katalikų oficioze, kaip „Draugas“ ir Lietuvoje leidžiamame Krikščionių demokratų oficioze, kaip „Apžvalga“, kad ta suma yra paimita iš tokio tai asmens fondo. Tas įamžins aukotojo vardą ir tuo pačiu paskatins kitus geradarus tai daryti.

Petras Jokubka išdėminkas, 7125 S. Mozart St., Chicago, IL 60629.

Mūsų mielos

A.†A.

DANOS KURKULIENĖS

gyvybei, užgesus, jautriai išgyvendami šį skaudų išsiskyrimą, giliausią užuojautą reiškiam ALBINUI, ANDRIUI, PAULIUI ir visiems artimiesiems. Maldoj ir liūdesy

Irena ir Arūnas Draugeliai
Teresė ir Algimantas Lesniauskai
Ritonė ir Teodoras Rudačiai

MIELAI DANUTEI

iškeliavus Amžinybėn, jos vyrą ALBINĄ KURKULI ir sūnus ANDRIŲ ir PAULIŲ užjaučiame ir kartu liūdimė.

Antanas ir Zeni Grinos

„Saulutės“ nare

A.†A.

DANUTEI PAROKAITEI KURKULIENEI

užmigus Viešpatyje, jos seseriai GRAŽINAI, vyrui ALBINUI, sūnams ANDRIUI ir PAULIUI ir kitiems artimiesiems reiškiamė užuojautą ir kartu liūdimė.

„Saulutė“. Lietuvos
Vaikų globos būrelis

Mielą IRENĄ GEPNERYTĘ-MEILIENĘ ir šeimą, jos tėvui

A.†A.

JURGIUI GEPNERIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučia buvę Dainavos ansambliciai

Petras Armonas
Onutė ir Alfonsas Alčiauskai
Danguolė ir Rimas Cibai
Jonas Grėbliuskas
Laima ir Vilius Jakušovai
Irena Jurgelienė
Danguolė ir Pranas Kavaliauskai
Antanas Kovera
Elena ir Mečys Krasauskai
Vanda Mickuviene
Elytė ir Zigmas Radvilai
Juozas Radvila
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Leonas Sodeika
Bronė ir Aleksas Urbonai

St. Petersburg, FL

PRISIMINKIME MIRUSIUS

Vėlinės — XI.2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga sustoti ties mirusiųjų pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldą nukrypsta į tuos, kurie iš šio pasaulio atsiskyrę, nebegalį sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“), pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atšaukiamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišpėrai už bendradarbius, geradarus ir visus mūsų maldom pervedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardu siųskite:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

Šia proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pavardė

Adresas

Priedu auką bendr. šv. Mišioms \$

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vėlinės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse bus minimos sekmadienį, lapkričio 3 dieną. 12 val. trumpomis iškilmėmis prie kapinių Steigėjų paminklo visi mūsų tautos mirusieji bus prisiminti kun. Jono Duobos, MIC, vadovaujamomis maldomis, Bendruomenės Pasauliečių komiteto pirm. Algio Regio žodžiu, Vėlinių žvakės uždegimu ir vainiko padėjimu, giesme „Marija, Marija“ ir Tautos himnu. Šias tradicines iškilmes jau daugelį metų ruošia ir jas praveda Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės Pasauliečių komitetas, garbės sargyboje prie paminklo dalyvaujant šauliams ir ramovėnams. Visi kviečiami dalyvauti šiame bendruomeniškame mirusiųjų prisiminime, o taip pat individualiai aplankyti savo artimųjų ir draugų kapus.

Dr. Valdas Adamkus padarys pranešimą apie įvykusius rinkimus į Lietuvos Seimą lapkričio 1 dieną, penktadienį, 7 val. vakaro. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, politinė vakaronė, kurią ruošia Illinois lietuvių respublikonai. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Anelė Kručenė, Oak Lawn, IL, minėdama vyro a.a. Broniaus Kručo 3 metų mirties sukaktį, Draugo fondui atsiuntė 800 dolerių, prie ankstyvesnių 200 dol. įnašų ir kaip tūkstantininkai abu tapo garbės nariais. Draugo fondas labai dėkoja už stambia paramą. Tai labai gražu ir prasmingas mirusiųjų prisiminimas.

Dr. R. Maciūnas ir dr. A. Fallinger su šeima, Nashville, TN atsiuntė 1,000 dolerių Draugo fondui ir tapo garbės nariais su bronzos įrašu naujojo Draugo fondo garbės narių lentoje, kuri puošia „Draugo“ administracijos patalpas. Tai vienas iš didesnių rudens įnašų, už kurį dėkojame.

Čikagos lit. mokykloje jau senokai prasidėjo mokytojų mėnuo, bet dar nėra vėlu registruoti savo vaikų, kad pasisemti lietuvių kalbos meilės ir savo kilmės šaknų supratimo. Mokykla veikia Jaunimo centre, 6620 S. Claremont, kiekvieną seštadienį, nuo 9 val. r. Čia mokinius registruoja (dešinėje) Juozas Milavickas.

Nuotr. Aušros Padalino

Adelaida Balbata, St. Petersburg, FL, siųsdama „Draugo“ prenumeratą mokesčiui, kartu atsiuntė ir 100 dol. auką, kad palengvintų dienraščio leidybos išlaidas. Reiškiamė širdingą padėką.

x TRANSPAK praneša: „Didžiausia Žemaitijos pieno perdirbimo bendrovė, „Žemaitijos pienas“ pirmoji Lietuvoje pradėjo gaminti geriamąjį jogurtą. Tai 46-sis bendrovės perėjimas siūlomam pieno produktui“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

ARAS ROOFING
Arydas Kiela
Denham & Sons
1000 N. Western
Tel. 708 257 0116
Skambinti po...

Sėkmingas „Moters savaitgalis“. Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas ir ypač jo pirm. Bronė Nainienė, džiaugiasi, kad praėjusį savaitgalį suruoštas renginys lietuviams moterims, pavadintas (kaip gi kitaip?) „Moters savaitgalis“, buvo labai sėkmingas. Dalyvavo daug publikos – jos tarpe ir vyrų – prelegentės buvo gerai pasiruošusios, kalbėjo įdomiai; literatūros vakaras penktadienio vakare buvo tikra sielos atgaiva. Žinome, kad šio savaitgalio renginiai bus plačiau aprašyti, bet malonu bent trumpai paminėti, kad rengėjų vilts tikrai pasiteisino ir renginys susilaukė reikiamo dėmesio.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos tikintieji tebegyvena tuo pačiu rūpestiu: kaip surasti lietuvių kleboną, į pensiją metę gale išeinant kun. Jonui Kuzinskui. Kaip buvo anksčiau rašyta, praėjusį savaitę įvyko parapijiečių susitikimas su arkidiecezijos atstovais, bet tikresnių rezultatų nepasiekta. Šios savaitės parapijos biuletenyje (spalio 27 d.) parapijiečiai raginami aktyviai įsijungti į lietuvių klebono suradimo darbą. Biuletenyje taip rašoma: „Jei norime gauti lietuvių kleboną, mums reikia kviesti lietuvių kunigus ir tas pareigas. Reikia mums surinkti parašų ir rašyti laiškus lietuvių kilmės kunigams, prašant apsiimti mūsų parapijos vadovavimo pareigas. Kai bus prašoma pasirašyti anketas prie bažnyčios, pasirašykite. Taip pat mums reikia rūpintis parapijos mokykla. Svarbu, kad ji nebūtų uždaryta, nes tai svarbi parapijos dalis visiems, kurie bandomė išlaikyti parapiją lietuviška.“

Dr. Birutė S. Preikštaitė, Ormond Beach, FL, atsilygindama už dienraščio „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Esame jai nuoširdžiai dėkingi.

G.T. INTERNATIONAL vicepresidentė, Rūta Pauperienė su Škotijos ASTA suvažiavimo rengėjais. Iš kairės: Rt. Hon. Lord Provost of Glasgow Pat Lally; Thomas Romano, ASTA Kongreso rengimo komiteto pirmininkas, Rūta Pauperienė, Ian Grant, Škotijos Turizmo departamento direktorius.

Lapkričio 10 d., 3 val. p.p., lietuviškosios visuomenės laukia nepaprastas renginys – genealogijos pianistės, atvykstančios iš Paryžiaus (Prancūzija) Muzos Rubackytės koncertas. Jį rengia JAV LB Kultūros taryba. Nepraleiskite šios nuostabios progos, dalyvaukite koncerte.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus kasmet pagerbia pasižymėjusį žmogų ir įteikia jam specialų žymenį ruošiamame pokilyje. Šių metų pasižymėjusiu žmogumi išrinktas David Mackiewicz, Standard Federal Bank, prezidentas, o pokylis įvyks gruodžio 8 d., kartu švenčiant ir muziejaus 30 metų veiklos sukaktį.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos tikintieji tebegyvena tuo pačiu rūpestiu: kaip surasti lietuvių kleboną, į pensiją metę gale išeinant kun. Jonui Kuzinskui. Kaip buvo anksčiau rašyta, praėjusį savaitę įvyko parapijiečių susitikimas su arkidiecezijos atstovais, bet tikresnių nepasiekta. Šios savaitės parapijos biuletenyje (spalio 27 d.) parapijiečiai raginami aktyviai įsijungti į lietuvių klebono suradimo darbą. Biuletenyje taip rašoma: „Jei norime gauti lietuvių kleboną, mums reikia kviesti lietuvių kunigus ir tas pareigas. Reikia mums surinkti parašų ir rašyti laiškus lietuvių kilmės kunigams, prašant apsiimti mūsų parapijos vadovavimo pareigas. Kai bus prašoma pasirašyti anketas prie bažnyčios, pasirašykite. Taip pat mums reikia rūpintis parapijos mokykla. Svarbu, kad ji nebūtų uždaryta, nes tai svarbi parapijos dalis visiems, kurie bandomė išlaikyti parapiją lietuviška.“

Albina Ripskis, Phoenix, Arizona, pratęsdama „Draugo“ prenumeratą ateinančioms metams, pridėjo dar 105 dol. auką. Tai tikrai šauni dovana, kuri ir reikalinga, ir prasminga. Dienraščio leidėjai labai auką įvertina ir dėkoja Albina Ripskis.

Pasileptos juodos katės... Taip praneša Čikagos miesto Gyvulių globos draugija, kuri Halloween dienos progą niekam neduoda juodų kačių, nes dažnai jos panaudojamos kaip „kostiūmo dalis“ Kaukių dieną, o paskui išmetamos į gatvę arba net užmušamos. Gyvulių globos draugija (Anti-Cruelty Society) yra prie Grand Ave. ir La Salle St., tel. 312-644-8338.

Oras Čikagoje

Antradienį, spalio 29 d., Čikaga ir apylinkės dar turi vieną dieną pasidžiaugti „indėnų vasaros“ maloniu oru. Temperatūra dieną 64 laipsniai F, naktį – 52 laipsniai. Dangus debesuotas, popiet galbūt pradės lyti.

(sk)

Koncertas puikiai pavyko! Iš Detroito pranešama, kad praėjusį sekmadienį, spalio 27 d., partizanų vyrų ansamblio „Girių aidas“ koncertas Detroito buvo labai sėkmingas: atsilankė daug publikos, kuri partizanų dainas sutiko šiltai ir buvo dėkingi Lietuvos Partizanų globos komitetui, pakvietusiam iš Lietuvos „Girių aidą“ ansamblį. Koncertą Detroito surengė Vytautas Petrulis. Prieš išvykdam atgal į Lietuvą, partizanai dar koncertavo Toronte, Floridoje ir Kalifornijoje.

Ar pastebėjote, kad prie visų įvažiavimų į Marquette parką yra įtaisyti vartai? Tai metaliniai, žemoki, ryškiai geltonai dažyti barjerai, kurie buvo įruošti rugpjūčio mėnesio viduryje, kad būtų lengviau kontroliuoti „neklaužadas“, kurie nekreipia dėmesio į parko uždarymo laiką 11 val. naktį. Vartai yra užrakinami nuo 11 val. nakties iki 7 val. ryte. Jų įtaisyimas Parkų departamentui kainavo 30,000 dol. Panašūs vartai yra Lincoln parke, Ogden ir Fuller parkuose. Policija vienok tvirtina, kad Marquette parkas yra palyginti saugus, jame mažai pasitaiko kriminalinių nusikaltimų. Ypač nebuvo problemų praėjusį vasarą.

Gary, IN., Šv. Kazimiero lietuvių parapija minės savo 80 metų sukaktį lapkričio 3 d., sekmadienį. Padėkos Mišios – 11:30 val. r., o po jų salėje bus liuanistinės mokyklos mokinių atliekama programa ir vaišės visiems. Parapijos adresas: 1390 W. 15th Ave, Gary, IN. Lietuviškos parapijos tokia brandi gyvavimo sukaktis yra didelis įvykis, todėl klebonas, prel. dr. Ignas Urbonas nuoširdžiai visuomenę kviečia dalyvauti šioje šventėje.

Už žuvusius, ginant Lietuvos laisvę, ir Čikagos skyriaus mirusius ramovėnus bus aukojamos šv. Mišios lapkričio 2 d., seštadienį (Vėlinės), 5 val. vakare, Jėzuitų koplyčioje. Kviečiami visi ramovėnai, birutiniai, šauliai ir visuomenė pamaldose dalyvauti. Bus apsaugoma automobiliais.

Veltui skambinimas i Lietuvą! MERRILL LYNCH bendrovė švenčių progą suteikia žmonėms dovana – veltui skambinimą užjūrį. Skambinti bus galima gruodžio 7 dieną, šeštadienį, nuo 9 iki 11 val. ryte, iš Merrill Lynch bendrovės raštinių, kurios yra Sears dangoraižio pastate. Kas nori šia lengvata pasinaudoti, prašome registruotis Socialinių reikalų raštiniuose – „Seklyčioje“.

Kazys Varnelis, Stockbridge, MA, savo dienraštį parėmė net 105 dol. auka. Jam taria nuoširdų ačiū!

GARSINA LIETUVOS VARDĄ

G.T. INTERNATIONAL keilonių bendrovė seniai žinoma kaip stipri, veikli bendrovė, daug kur pasaulyje garsinanti Lietuvos vardą. Firma jau daug metų priklausanči ASTA (American Society of Travel Agents) prestižinei organizacijai, kasmet dalyvauja pasauliniame organizacijos kongrese, į kurį suvažiuoja iki 6,000 delegatų iš viso pasaulio.

Pernai Philadelphiai firmos atstovavo net 4 asmenys – parodoje, kur buvo pristatomos firmos kelionės į Lietuvą ir Baltijos kraštus, delegatus kalbino lietuviškais rūbais pasipuošusi firmos Turizmo direktorė iš Vilniaus, Violeta Kleiniene, stovėdama prie padidintos Trakų pilies vaizdo ir nuostabios puokštės verbų.

Šiemet firmos vadovai dalyvavo suvažiavime Tailande, kur pasirašė daug sutarčių ir sudarė įvairius planus ateities turizmo galimybioms savo klientams iš Amerikos bei iš Lietuvos. Netrukus bus pateikta naujų, egzotiškų maršrutų. Tuo tarpu suvažiavimo metu jau užmegzti ryšiai ir kitiems metams, kai pasaulinis suvažiavimas įvyks Glasgow, Škotijoje. Šiame suvažiavime G. T. INTERNATIONAL vėl tikisi dalyvauti parodoje bei supažindinti dalyvius su turizmo galimybėmis Lietuvoje.

Rašytoją Jurgį Jankų reikia laikyti „lietuvių tautos gyvyuio lobiu“, tad labai džiaugiamės, kad tikiečiai bei apylinkių lietuvių turės progą su juo susitikti sekmadienį, lapkričio 3 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Susitikimą rengia PLC renginių komitetas, kuris neseniai sudarė progą pasigerėti kita mūsų žymia rašytoja-poete aktorė Birute Pukelevičiūtė. Jurgis Jankus atvyksta iš Detroito (Redford, MI), tad visi tikrai galime į susitikimą atvykti iš Čikagos bei apylinkių. Programoje dalyvauja ir aktorė Audrė Budrytė.

Jurgio Daugvilos parodos atidaryme spalio 19 d. Dailės muziejuje, Lemonte.

Nuotr. R. Monoliusko

JURGIS DAUGVILA: RŪPINTOJĖLIAI, MADONOS IR ANGELAI

Daugelį metų, pradėdamas aštuonioliktą šimtmečių lietuvių lydejo paprotys statyti pakelėse ir apie savo namų kryžius ir koplyteles, kaip padėką ir atminimą už gyvenimo džiaugsmus bei liūdesius.

Tie kryžiai, stogistulpiai, koplytstulpiai ir koplytelės turėjo labai įvairių ir prasmingą ornamentiką, daugiausia surištą su religija bei šventaisiais. Jie buvo dažniausiai skaptuojami iš medžio ir jų stogelių viršūnės puošė geležinės saulės, kryžių forma, ir kiti ornamentai.

Dar būdamas vaikas, vasarą praleisdavau kaime ir atsimenu pakelės kryžius bei koplytstulpus. Atsimenu ir pakeleivius, ar pravažiuojančius arkliais, ir kaip jie su pagarba nusiimdavo kepures, prieš pakeles kryžius. Tuos kryžius ir rūpintojėlius dirbo kaimo meistrai ir liaudies menininkai, galbūt ir žmonės, kurie turėjo mažai tam gabumų, bet norėjo Dievui padėkoti už suteiktą palaimą ar prisiminti atskirusį iš šio pasaulio mylimą asmenį.

Tas pakeles puošėnėn ap-tverdavo tvorelėmis ir pasodin-davo gėles. Mačiau ir pritvir-

nimis. Geležinė saulutė surūdijusi, truputį kreiva, vienos dalies trūksta... taip atrodydavo tie nepamirštami pakeles kryžiai Lietuvoje.

Okupacijos metais jų daug nuvertė, nes okupantas buvo bedievis, bandė sunaikinti praeitį ir religiją primenantį meną.

Daug to neįkainojamo liaudies turto yra žuvę ir daugelis net nežinotumėm, kaip tas liaudies menas atrodė, jeigu nematytumėm Jurgio Daugvilos darbų. Menininkas, baigs meno studijas, skulptorius (nežinau kaip jį apibūdinti!), kuris gali sukurti, labai originaliai atrodančius darbus, kurie stovėjo Lietuvos pakelėse, lietaus plau-nami pagarbos iš pravažiuojančių verti.

Jurgis Daugvila yra studijavęs Kaune, Berlyne ir Freiburge. Laimėjęs meno premijų. Dirbs su stiklu, pluoštu. Jau daugelį metų dirba su medžiu ir labai įtikinančiai sukuria daugybę liaudies meno tipo kūrinių, kurie ne tik atitinka pakeles kryžius ir koplytstulpus Lietuvoje, bet ir juos pralenkia.

Jurgis Daugvila mums primena mūsų garbingą, kūrybingą praeitį, liaudies meno grožį, kurį šiais laikais labai mažai kas sugeba sukurti. Jis neturi sau lygių Lietuvoje yra daug gerų medžio skulptorių, bet jie sukuria daug moderniškesnius rūpintojėlius ir šventųjų atvaizdus, tokius, kurie dabar yra pageidaujami. Pamačius Jurgio Daugvilos darbus, labai sunku atsisipirti ką nors neparsinešti į savo namus, nors keli jo darbai jau puošia sienas ir primena Lietuvą, jos pakeles, laukus ir kryžius.

Dail. Jurgio Daugvilos paroda Lietuvių dailės muziejuje Lemonte iki lapkričio mėn. 17 d.

R. P.

IŠ ARTI IR TOLI

MIRĖ DRAMOS TEATRO PIRM.

Mirė Vincas Dovydaitis spalio 25 d. 9 val. 40 min. Los Angeles. Jis buvo ilgametis Los Angeles Dramos pirmojo aktoriaus. Gimęs Šakių apskrityje, Barzdų kaime 1915 metais rugsėjo 6 d. Persikėlęs Vokietijon gyveno Hanau stovykloje. Jis padėjo dail. Jonynui organizuoti Freiburgo meno mokyklą, buvo tos mokyklos administratorius. Atsikėlęs į Los Angeles daug veikė teatro srityje. Persikėlęs į Vilnių jo meilė teatrui neužgeso.

LB PALM BEACH APYLINKĖ

Lapkričio 7 d., ketvirtadienį, 12 val. Carlin parke, Jupiter, vyks metinė Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės gegužinė. Laukiame svečių iš visos pietų Floridos. Bus galima pasivažinėti skaniais lietuviškais patiekalais, veiks gausių laimikių laimėjimai.